

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Sečen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 3493.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. čk. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha č. 10.
78.180, Wien št. 105.241.

Naslovnica znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocanova ul. 8. Telef. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Samo s samopomočjo ne gre

Prva dneva reševanja Nemčije iz lastne moči — Iz-
redno ostri izjemni ukrepi — Panika med prebival-
stvom traja dalje

Berlin, 16. julija. d. Današnji dan je v
razvoju nemške krize jasno pokazal, da se
kriza kljub izzivalnemu stališču nemške
vlade ne bo reševala v Berlinu, marveč v
Parizu. Dogodki današnjega dne pričajo,
da je šlo Nemčiji pri vsej stvari le za no-
vo politično demonstracijo in da so ukrepi,
ki jih je izdala vlada, še daleč od rešitve
namerava izdati, preračunani v prvi na
pomeritve časa. Težišče nemške finančne
krize je znova preneseno v Pariz, kjer so
se že včeraj pričela in se danes nadaljevala
važna diplomatska pogajanja med Anglijo,
Francijo in Ameriko. Tu se bo pred vsem
odločilo, v kolikoli meri in pod kakimi po-
goji bo inozemstvo priskočilo Nemčiji na
pomoč. Vse kaže, da je Nemčija kakor že
tehtokrat po vojni zopet enkrat streljala
čez cili in škodovala pred vsem sama sebi.

Podaljšanje zapore bank

Po Viljemovskem načelu »Durchhalten«
si nemška vlada, ki stoji očividno vedno
bolj pod vplivom radikalnih desničarskih
krogov, prizadeva z radikalnimi ukrepi do-
seči čim daljše izhajanje s sredstvi, ki so
ji na razpolago. Vidi pa se že zdaj, da to
ne bo šlo dolgo. Za danes bi bile morale
banke pripraviti denarna sredstva za iz-
plačilo delavskih mezd in polmesčnih
uračinskih plač. Kljub vsem prizadevanjem
pa banke niso mogle zbrati dovoljvega ka-
pitala. Boječ se, da bi zopetna otvoritev
bank imela za posledico nov, še hušji naval
vlagateljev, je vlada danes z novo zasilno
ukrepi podaljšala zaporo bank do poned-
eljka. S tem je vlada res dosegla, da osta-
nejo vsa finančna sredstva, koncentrirana
v bankah, na izključno razpolago vladi, toda
na zunanje je vplival ta ukrep naravnost po-
razno. Objavljamo vlade in zagotovilo ča-
sopisja, da ni povoda za bojazen razvred-
notenja marke, nihče več ne verjame.

Splošno zmedo je povečala še nadaljnja
določba zasilne odredbe, da banke tudi po
zopetni otvoritvi ne bodo smele prosto raz-
polagati s svojimi denarjem, marveč bodo
smele izplačevati vloge samo v omejenem
obsegu.

Omejitev deviznega prometa

Kakor je že bilo napovedano, je ves de-
vizni promet koncentriran pri Državni ban-
ki. Ta odredba je imela za posledico, da
je Državna banka v enem dnevu zbrala za
4 milijonov tujih deviz. Zdi pa se, da je
to tudi vse, kar se je dalo doseči. Ta zne-
sek je v primeri s potrebami nemške indu-
strije in trgovine tako malenkosten, da bo
zadostoval jedva za par dni. Da še bolj
omeji odtok tujih deviz, je vlada zabranila
tudi vse terminske kupčije v tujih valutah.
Da prepreči spekulacijo, je vlada obenem
odredila, da velja za vse državo uradno do-
ločen kurz. Vsako objavljanje podatkov o
notaciji marke na inozemskih borzah, ka-
kor tudi vsako navajanje ponudb in zahtev
je strogo zabranjeno.

Pomanjkanje denarja

V javnem življenju se vedno bolj čuti
rapidno pomanjkanje gotovine. Kupovanje
na debelo, ki se je vršilo prva dva dneva
po zatvoritvi bank, je popolnoma prene-
halo, ker je ljudem zmanjkalo denarja. V
trgovini je zaradi tega nastal popoln za-
stoj.

Razburjenje med delavstvom

Delavski krogi se sprva niso mnogo zme-
nili za finančno krizo. Splošno so mislili,
da gre samo za katastrofo nemškega ka-
pitalizma, kar so sprejimali celo z nekoliko
škodoljubnostjo. Šele sedaj, ko je postalo
dvomljivo, ali bodo ob koncu tedna v redu
prejeli svoje mezde, se je začela polasčati
nervoznost tudi delavskih krogov. Komu-
nisti to razpoloženje spretno izrabljajo in
siirijo najalarmantnejše vesti, hujšajoč de-
lavstvo, naj seže po samoobrambi in se

Težkoče nemških gostov na Jadranu

Zaradi negotovosti položaja v Nemčiji tudi nekatere naše banke od-
klanjajo zamenjavo nemške valute — Intervencija hotelske zveze
pri vladi

Split, 16. julija. d. Težko stanje Nemčije
je tudi nemške goste na našem Jadranu
neprijetno zadelo. V neizvestnosti, kaj bo z
nemško marko, so pričele tukajšnje banke
odklanjati nadaljnjo zamenjavo nemške
valute. Tako so prišli mnogi nemški pot-
niki v neugoden položaj ter se boje, da ne
bodo imeli sredstev niti za povratek v do-
movino. Tudi med Avstriji in Madžari je
nastala zaradi tega precejšnja nervoznost.
Jugoslovanski hotelski savez in turistična
zveza sta se brzojavno obrnila na minist-

stvo trgovine v Beogradu za nujno odloč-
bo vlade, da se prepreči izkoriščanje ino-
zemcev. Stavili so predlog, naj bi se dovo-
lil nemškim potnikom brezplačen povrat-
ek v domovino. Naši hotelirji gredo nem-
škim letoviščarjem zelo na roke in je želeli,
da bi storila isto tudi vsa naša oblastva in
vse institucije ne izveržem zasebnikov, da
se inozemcem pomaga pri dobavljanju kre-
ditov. Nikjer ni na mestu v tem oziru
kakršnakoli nestrpnost.

manje dijaštva za učenje, kar je v veliko
korist državi. Govorec o šolskem razvoju
je minister dejal, da bodo šole v prihod-
njih 20 letih vzgajale zdravo, praktično in
samostojno generacijo, ki bo veliko boljše
kot prejšnja generacija in bo boljše opre-
mljena lahko reševala težke probleme, ki jo
čakajo.

Velik požar v Senti

Beograd, 16. julija. p. Iz Sente javljajo,
da je nastal popolni od sreda na četrt-
tek v milnu Ivana Mučija velik požar.
Ogenj so povzročili delavci, ki so v svoji
neprevidnosti metali ogorke cigarete od se-
be. Plameni so bili tako silni, da je bilo
razsvetljeno vse mesto. Vsi naporci gasil-
cev so morali biti omejeni samo na pre-
prečanje razširjenja požara. Pri napornem
delu gašenja sta bila poškodovana dva gasi-
lica. Šele davi je uspelo pogasiti ogenj.
Škoda je ogromna in jo cenijo na več mil-
ionov dinarjev.

Obletnica požiga dunajske justične palače

Dunaj, 16. julija. d. Ob priliki obletnice,
ko je zgorel del justične palače na Dunaju,
so priredili snovi pred palačo precejšnje
izgrede komunisti, ki so vzorili manjše
pobune tudi v Hernalsu, Otakringu, Bri-
gentau in Floridsdorfu. Pri vseh teh neredih
je bilo sedem stražnikov rešev poškodov-
vanih. Izvršenih je bilo 60 aretacij.

Angleška šolska politika

London, 16. julija. AA. Na današnji seji
spodnje zbornice je minister Lees Smith
predlagal, naj se proračun za šolstvo pove-
ča za tri milijone funtov sterlingov. Pouda-
ril je, da poseča srednje šole štirikrat to-
liko dijakov kot pred 25 leti. Ta poset je
tmel dalekosežne socialne posledice. Da-
tje je minister poudaril, da je 52 odst. di-
jakov in 28 odst. dijakinji dovršilo šolo s
prav dobrim uspehom. To dokazuje zani-

ZGODOVINSKI DNEVI V PARIZU

Nenaden prevrat v evropski krizi — Brüning in Curtius odpotujeta
danes v Pariz na pogajanja s francoskimi, angleškimi in ameriški-
mi državniki

Pariz, 16. julija. d. V francoski pre-
stolnici je preokret v nemški krizi šele
danes prišel prav do izraza. Boli ka-
kor na drugih svetovnih tržiščih se je
čutil nemški polom na pariški borzi. Vsi
vrednostni papirji so občutno padli. Da-
našnji listi soglasno poudarjajo, da je še
vedno čas, da se nemška kriza, ki po-
meni obenem krizo odnošajev med
Nemčijo in Francijo, lahko reši v oboje-
stransko zadovoljivem smislu, ako
Nemčija opusti svojo izzivalno politiko.

To prepričanje utrjujejo zlasti diplo-
matska pogajanja, ki se vrše od včeraj
v Parizu med francoskimi državniki,
angleškim ministrom Hendersonom in
ameriškim zunanjim ministrom Stimso-
nom, katerim se je danes pridružil tudi
še bivši ameriški zunanji minister Kel-
logg. Posvetovanja, ki se vrše kakor
se izrecno poudarja, popolnoma v duhu
največje solidarnosti, se tičejo pred-
vsem zblizanja Nemčije in Francije. An-
gleški zunanji minister Henderson si pri-
zadeva najti primerno kompromisno
formulo, ki bi zadovoljila francoske za-
hteve po političnih garancijah, a obe-
nem nudila Nemčiji možnost, da te za-
hteve sprejme brez vsakršne izgube
na svojem prestižu. Kolikor se je mo-
glo dosedaj izvedeti, predlaga Hender-
son, naj bi se Francija odrekla gradnji
novih križark namenjenih kot protiutež
nemškim vojnim ladjam, ako istočasno
Nemčija opusti nadaljnjo gradnjo svojih
križark. Stimson podpira prizadevanje
Hendersona. O poteku pogajanj čuvajo
za enkrat najstrožjo tajnost.

Silno senzacijo je vzbudila vest, da je
francoska vlada dogovorila z ameriški-
mi in angleškimi državniki povabila da-
nes kancelarja dr. Brüninga in zunanje-
ga ministra dr. Curtiusa, naj pridejo v
Pariz in sodelujeta pri razgovorih.
Nemška vlada je to povabilo že spreje-
la ter bosta oba nemška državnika naj-
kasneje v soboto jutraj prispela v Pa-
riz. Zaradi tega je bil odgoden namera-
vani poset Macdonalda in Hendersona
v Berlinu.

Pariz, 16. julija. s. Dejstvo, da bosta
nemški kancelar dr. Brüning in zunanji
minister dr. Curtius na povabilo fran-
coske vlade odpotovala v Pariz, ozna-
čuje »Havas« kot dokaz, da se medna-
rodna solidarnost vedno bolj opaža. Po-
ročilo agencije »Havas« veli dalje, da je
potrebno podčrtati važnost dejstva, da
bodo prvič po dolgih letih Zedinjene
države oficijelno sodelovale pri pogaj-
anjih, ki v prvi vrsti interesirajo Ev-

ropo. Prihod dr. Brüninga in dr. Curti-
usa v Pariz je predviden za soboto.
Razgovori bi potemtakem mogli zavzeti
zelo pozitiven značaj. Zaradi nujnosti
položaja bi se nadaljevali brez prekini-
tve, dokler se ne doseže načelen spo-
razum. Ako bi se v Parizu še ne dose-
gel ta rezultat, bi se pogajanja na željo
angleške vlade v ponedeljek nadaljevala
v Londonu. Pri teh pogajanjih bi so-
delovali ministri vseh držav, ki so pod-
pisale Youngov načrt in brez dvoma tu-
di zastopniki ameriške vlade.

Dunaj, 16. jul. d. Iz Berlina poročajo
Senzacionalna vest, da odpotujeta kan-
celar Brüning in zunanji minister Cur-
tius na povabilo francoske vlade jutri
v Pariz, kjer se sestane s francoskimi
ministri, z angleškim zunanjim mini-
strom Hendersonom in z ameriškim taj-
nikom Stimsonom, je napravila v turkaj-
šnji politični krogi silen vtis. Gospo-
darski krogi upajo, da se bliža sedanja
gospodarska kriza nazli rešitvi.

Berlin, 16. julija. d. Berlinska vlada je
prejela iz Pariza vabilo, naj pridejo nie-

ni zastopniki v Pariz, da bodo s franco-
skimi ministri proučili položaj in mož-
nost, kako bi se dalo pomagati Nemčiji.
Kdaj odpotujejo nemški zastopniki v
francosko prestolnico, še vsaj službeno
ni znano. Pač pa je že gotovo, da Mac-
donald ne pride v soboto v Pariz. Va-
bilo Brüninga v Pariz je zelo pomirilo
nemško javnost. Službeni odgovor vla-
de na francosko povabilo pričakujejo za
nocoj.

Pariz, 16. julija. d. Stimson, Hender-
sen, Briand, Lavall, Flandin, Pietri in
Poncet so se davi ponovno posvetovali o
položaju v Nemčiji in pomoči, ki bi jo
bilo treba nuditi Nemčiji čim najhitreje
in najizdatneje. Toliko pove francoski
službeni komunik, ki je bil izdan danes
ob 14. Sam predsednik francoske vlade
je dejal novinarjem: »Poset nemških mi-
nistrov, ki bi imeli biti v avgustu, se bi
izvršil po vsej priliki mnogo prej.« Ti
besede potrjujejo vesti, da prideta nem-
ška ministra že jutri ali vsaj v soboto v
Pariz. Henderson je svojo pot v Berlin
tudi oficijelno odpovedal.

Anglija sklicuje konferenco zunanjih ministrov

V Parizu začeta pogajanja med Francijo in Nemčijo naj se ob asistenci
vseh velesil nadaljujejo in končajo v Londonu

London, 16. julija. AA. Angleški mini-
stri so snovi obširno razpravljali o gospo-
darskem položaju v Nemčiji. Opolnoči je
objavilo zunanje ministrstvo naslednji ko-
munik:

Angleška vlada je mnenja, da je po-
trebno takojšnje sklicanje konference, ki
je bila predvidena, ko je bil povabljen na
konferenco odbor strokovnjakov. Angleška
vlada želi, naj se konferenca sestane v
ponedeljek ob 6. popoldne v Londonu. O-
dbor strokovnjakov prispe v Londonu že v
petek in bo takoj na razpolago ministrom.
Na konferenco so povabljeni: Belgija,
Francija, Nemčija, Italija, Japonska in
ameriške Zedinjene države.

Naloga konference strokovnjakov je, da
razpravlja o vprašanjih, ki so v zvezi s
dejstvom, da je Francija sprejela Hooverov
predlog. Predlagana konferenca ministrov
bo pa imela obširnejše polje. Angleška
vlada upa, da bo konferenca nekoliko olaj-
šala sedanji težki položaj.

Newyork, 16. julija. AA. Sklep angleške
vlade, da skliče v London konferenco zu-
nanjih ministrov in ne samo strokovnja-
kov držav, prizadevati se Youngov načrt,
tukajšnji listi ugodno komentirajo.

Newyork Herald Tribune piše, da bo ta
konferenca brez dvoma olajšala zblizanje
med Francijo in Nemčijo. Ameriške Zedi-
njene države pošljejo nanjo samo opazoval-
ca, ki bo najbrž Stimson. Predsednik Ho-
over je še vedno mnenja, da se mednarod-
na podpora Nemčiji more dovoliti samo na
podlagi sporazuma evropskih držav, pred-
vsem pa med Francijo in Nemčijo.

Rim, 16. julija. g. Italijanska vlada je
sprejela povabilo angleške vlade za kon-
ferenco v Londonu, ki bo otvorjena v po-
nedeljek. Italijo bo na tej konferenci so-
stopal zunanji minister Grandi.

Oficijelno sodelovanje Združenih držav

Washington, 16. julija. a. Državni tajnik
Stimson je imel danes telefonski razgo-
vor s predsednikom Hooverom, ki mu je
dal navodila, naj v ponedeljek prisostvuje
v Londonu mednarodni konferenci kot ofi-
cijelni zastopnik vlade Zedinjenih držav.
V Washingtonu vidijo v tej konferenci
sredstvo za pomoč za Nemčijo in za likvi-
dacijo difference med Parizom in Berlinom.

Zagrebski pevci v Solunu

Solon, 16. julija. M. Zagrebško akadem-
sko pevsko društvo »Mladost-Balkan« se
je danes slovesno poklonilo na vojaškem
pokopališču srbskih vojakov v Zejtiniku
pri Solunu. Zagrebški gostje so položili na
pokopališču krašen venec ter posuli na
tamkajšnje domove zemljo, ki so jo pri-
nesli iz svoje domovine. Nato so zagrebški
akademiki obiskali solunsko univerzo, kjer
jih je pozdravil prorektor in predsednik
studentkega združenja. V imenu pevске
ga društva se je zahvalil za pozdrav po-
predsednik Bonafacić. Prorektor solunske
univerze je nato priredil zagrebškimi aka-
demikom čajanko v Mediteran-Palacu. No-
coj pa je povabil jugoslovanske generalni
konzul dr. Protić Zagrebčane na slovesno
večerjo.

Zaključek procesa proti frankovskim teroristom

Beograd, 16. julija. p. Danes je bil po-
slednji dan razprave pred državnim sodi-
ščem za zaščito države o obtožbi zoper
atentatorja Rosića in tovariše. Zaradi sil-
ne vročine se je razprava pričela že ob
petih urah zjutraj. Danes so končali svoje
govore branilci, ki so vsi po vrsti zastop-
ali stališče, da se zakon o zaščiti države
ne more uporabiti za delikte, ki so jih ob-
toženi Ljevaković in tovariši izvršili. Nato je
spregovoril še zastopnik zasebnih udele-
žencev ter ponovil zahtevo po povračil-
ni odškodnini v znesku 1.380.000 Din za
vzdrževanje rodbine pokojnega Berića.
Odškodnino naj plačajo obtoženci soli-
darno. Nato so dobili besedo še vsi obto-
ženci, Ljevaković starejši je dejal, da je
kriv, ne pa v toliko kolikor ga bremeni
tožba. Vsi ostali pa so prosili za oprosti-
tev. Nato je predsednik senata objavil, da
bo sodba razglašena v četrtek 23. t. m. ob
9. dopoldne.

Napad na miličnika pri Sv. Petru

Trst, 16. julija. p. Preteklo noč sta bila
napadena fašistična miličnika Mario Vivi-
ani in Giuseppe Casti na potu v Sv. Pe-
ter. Z nekoga brega je neznanec iz zasede
streljal na oba miličnika in potem izginil.
Viviano je težko poškodovan.

Čsl. senat na počitnicah

Praga, 16. julija. k. Češkoslovaški senat
je danes odšel na počitnice.

Italijanska duhovščina prisega zvestobo fašizmu in Mussoliniju

Nove izjave italijanske duhovščine v prilog fašizma — Bafila je delo
visoke patriotične in verske kakovosti

Rim, 16. julija. a. Fašistični listi z
zadovoljstvom poudarjajo, da se uda-
nostne izjave Mussoliniju in prisega
zvestobe fašizmu iz duhovniških kro-
gov vedno bolj množe. Danes navajajo
izjavo duhovščine iz Minervina-Murge,
ki naglašava udanost papežu, ob enem pa
poudarja globoko ljubezen do domovi-
ne in do fašističnega režima, ki utrjuje
patriotična čuvstva ter upošteva kato-

liško vero. Duhovščina pri tem izrec-
no naglašava, da je fašistovska mladins-
ka organizacija Balila delo visokih pa-
triotičnih in verskih kakovosti, ki za-
služi tudi s strani cerkve in duhovščine
vso podporo. Zato bo duhovščina tega
okraja tudi v bodoče, kakor je doslej,
stala zvesto ob strani fašizma in pod-
pirala težnje fašističnega režima.

Priprave za Zeppelinov polet na severni tečaj

Prihodnji teden se bo vršil poskusni polet — Z Zeppelinom gre tudi
znani »junak severnega tečaja« general Noble

Friedrichshafen, 16. julija. g
Priprave zrakoplova »Grafo Zeppelina«
za polet v arktido se približujejo koncu.
Danes dopoldne je prispel v Friedrichs-
hafen Američan Ellsworth, Amundsenov
spremljevalec, ki se bo udeležil poleta
na Severni tečaj po nalogu ameriškega
zemljepisnega društva. Zrakoplov bo
za polet v severne kraje nekoliko pre-

urejen. Izpraznili so dva prostora za
moštvo, tako da bo manj obtežen. Zra-
koplov bo ostal do 21. t. m. v hangarju,
dne 22. t. m. pa bo izvršil daljši poskus-
ni polet z vsemi udeleženci, ki bodo pri
tej priliki preizkusili instrumente. Vse-
ga se bo udeležilo poleta 46 oseb, med
njimi tudi znani italijanski general No-
bile.

Izvoz divjačine iz Jugoslavije

Beograd, 16. julija. AA. Po statistiki, ki
jo je objavilo beograjsko lovsko društvo,
se je lani izvozilo iz naše države 5559 kg
zajcev v vrednosti 193.108 Din, 4426 kg
ostale manjše divjačine v vrednosti 107.236
Din, 30.144 kg jelenov in ostale velike di-
vjačine v vrednosti 419.606 Din, 608.212 kg
nepredelane kože divjačine v vrednosti 12
milijonov 852.018 Din, 506 kg boljše di-
vjačine v vrednosti 524.070 Din, 62 kg krzna
v vrednosti 50.052 Din; skupno je torej
znašal izvoz divjačine in kož lanske leto
15.961.963 Din ali 1.8 % celokupnega iz-
voza.

Atentatorji na kralja Zogu pred sodiščem

Dunaj, 16. julija. a. Danes je bila vlozeta
proti atentatorjem na albanskega kralja
Zoga Ndoku Gjelošiju in Azizu Caniu
obtožba.
Obtožba se tiči proti Ndoku Gjelošiju na
umor kraljevega adjutanta Topolaja
proti Azizu Caniu pa na zločin poskuš-
nega umora in sokrivo na umoru. Prvot-
no bi se morala razprava vršiti pred nekim
porotnim sodiščem v Gornji Avstriji, ker
je na Dunaju obstojala nevarnost napadov
na obtožence. Branilci pa so zavzeli stali-
šče, da je ravno na Dunaju dana možnost
izvesti potrebne varnostne ukrepe.

Naši kraji in ljudje

Jubilej matičnega društva v litijški gasilski župi

Šmartno, sredi julija.

Pred 45 leti je ustanovil šmarnski nadučitelj Adlešič gasilno društvo, ki je bilo prvo v vsem litijškem okraju. Zadnje nedelje so proslavili šmarnski gasilci jubilej svojega društva in počastili ob tej priložnosti svoje tri najstarejše tovariše. To so France Hauptman, ki je bil gasilec že ob ustanovitvi društva, ter njegova tovariša Ivan in France Illovar, ki sta pri društvu že nad 40 let. Začetek proslave je naznanila budnica godbe litijških gasilcev, ki so vneto sodelovali pri tej prireditvi. Ob navzočnosti zastopnikov vseh društvenih enic je zbral gasilce župni tajnik g. Peterca, načelnik društva, šmarnski šol. uprav. r. Maks

Kovačič pa je izrekel slavnostni govor, v katerem je opisal ustanov. društva in ves njegov razvoj, do katerega so mnogi pripomogli prej navedeni gasilski jubilarji in častni člani društva. Jubilarji so bili deležni številnih čestitk, ko so prejeli diplome častnega članstva. Po uradnem delu prireditve, ki je bil zaključen z jugoslovensko himno, se je razvila na senčnem vrtu gasilskega doma, ki je bil zgrajen že pred 44 leti, prijetna zabava. Med to zabavo so prepevali »Zvonšče«, Kelemenčevi fantje - godbeniki pa so svirali za ples. Jubilejnu gasilskemu društvu želimo vse najboljšel

Dan požarov v zagorski okolici

Trikrat je tufila sirena in bil plat zvona — Otrok zažgal kozolec

Zagorje, 16. julija. Včeraj zjutraj je opazil neki železničar postaje Save, da gori Verbičeva kovačnica na hribu proti Trzinu. Takoj je obvestil litijške gasilce, ki so že okrog 4. zjutraj prišli na Savo. Pomoč je bila nujna, ker so se zaradi pomanjkanja vode in suše niso mogli lokalizirati ognja. Gasilci so takoj postavili motoriko na savski brod, ki je držala veliko curke in ob razširitvi hišo gorila ognjen. Ogenj se je razširil tudi na gozd proti Trzinu. Gasilci so tudi ta ogenj ugasili. Popoldan, ko je zapihal močan veter, pa je izbruhnil nov gozdni požar, podmeten od ostale žerjavice. Ogenj se je naglo širil proti vasi Trina. O nevarnosti je bila obveščena želez. postaja in tudi rudniška sirena je okrog 16. naznanila nevarnost. Tudi ob tej nevarnosti so se gasilci naglo zbrali in stopili v akcijo. Eni so se vrnili že z večernim vlakom, drugi pa so ostali pri gašenju in na straži.

Malo pred 20. pa je prišel biti plat zvona v cerkvi v Vinah in tudi rudniška sire-

na se je oglašala. Tokrat je gorelo v Zavnan pri posestniku Borštnarju. Gasilci so se z brzgalno hitro odpravili tja ter rešili hišo in vsa gospodarska poslopja razen kozolec, ki je bil poln žita. Kozolec je pogorel do tal. Nesrečo je povzročil otrok, ki se je z vžigalicami igral pod kozolecem. V sedanjih suhi in vetrovju, ko povzročajo nevarne požare tudi najmanjše iskre in ogorki cigaret, ki jih mečejo naokrog brezbržni ljudje, bi morali starši še posebno skrbeti za vžigalice pred otroci.

V nedeljo 19. VII. ob 17.45

Igrišče SK Ilirije

državno prvenstvo

HAJDUK (Split) : ILIRIJA

Ob vsakem vremenu 9304/a

Prosnetni dom v Trzinu

Trzin, 16. julija. Prejšnjo nedeljo je bil v Trzinu odprt Prosnetni dom. Otvoritev novega, z združenimi močmi dograjenega kulturnega doma je razgibala ves Trzin. Pridružil pa se je temu navdušenju tudi velik del okolice, tako da je slovesna blagoslovitev doma z izbranim peštrm sporedom kar najlepše podčrtala viden znak prosnetnega napredka vasi pod Rašico.

Zanimivo je, da si je kmečka mladina, organizirana v strogo prosnetnem društvu, v svojem mladostnem ognju postavila za cilj zgradbo impozantnega Prosnetnega doma in da je ta mladina pod spretnim vodstvom šolskega upravitelja g. Arilerja Antona z dograditvijo Prosnetnega doma jasno pokazala javnosti, da hoče hoditi druga lepša in plodnostnejša pota, kakor so jih hodili njeni očetji. Hvale vredno je in karakteristično za današnje politično stanje, da se kmečka mladina zaveda svoje moči, da ne pozabi na dolžnosti in da utira pot, ki vodi narod v srečnejšo bodočnost.

Zidati prosnetne domove v današnjih časih v izključno kmečkih vaseh je težavna reč. Vzlic temu se je trzinška mladina lotila hude naloge, požrtvovalno sodelovala pri gradbi, zbirala prispevke, navduševala starejše sosesčane, trkala na vrata imoviteljskih, se spominjala svojih izseljencev v Ameriki in se obrnila tudi na državno oblast, ki je na priporočilo podbana g. dr. Pirkmajerja v svrhu dograditve Prosnetnega doma tudi naklonilo večjo denarno podporo. Delavnost trzinške kmečke mladine zasluži vse priznanje.

Za postajališče na Ponovičah

Ponoviče v litijški okolici so bile dolgo časa zapuščena vasi, letos pa je oživila graščina, ki je središče našega okoliša. Graščina z vsemi gospodarskimi poslopiji in obširnimi kompleksom travnikov, njiv in gozdov je prešla v banovinsko last. Banska uprava je namestila na vlepesevno vzorno kmetijo, v gradu pa se je nastanilo državno vzgajališče, ki se je preselilo k nam iz Ljubljane. Zivahnejše življenje v Ponovičah je sprožilo nujno zahtevo po postajališču pod gradom. Ponoviče so že imele nekdanje svoje postajališče. To je bilo v času, ko je bila nastanjena v gradu vojaška bolnišnica in tudi pozneje, ko je bila v gradu ruska gimnazija. Ko se je graščina izpraznila, so postajališče ukinili. Kakor nekdanj, tako je postajališče sedaj zonet potrebno.

Gospodarstvo na Ponovičah vodi upravitelj g. Rupelj in ima pravi lepe uspehe. Urejena je graščina, popravljajo in razširjajo se hlevi, pravkar je dokončana moderna mostna tehnika, te dni so dobili več novih gospodarskih strojev, v kratkem pa bo dokončan nov kozolec-dvojni, eden najrečjih v vsej okolici. Dolg bo preko 50 m. 5 tem pa razmah Ponovič še ni zaključen. Banovinska ekonomija bo v kratkem lahko gotove kmetijske produkte izvažala v rečiji meri kakor doslej, čeprav vzdržuje s njimi okrog 100 člansko družino državnega vzgajališča. Če bo kolodvor tik vlepesev, potem bo rešila dovoza na kolodvor povsem odpadla, kar bo blago pocenilo. Se-

Kričec primer brezposelnosti iz rudarskega revirja

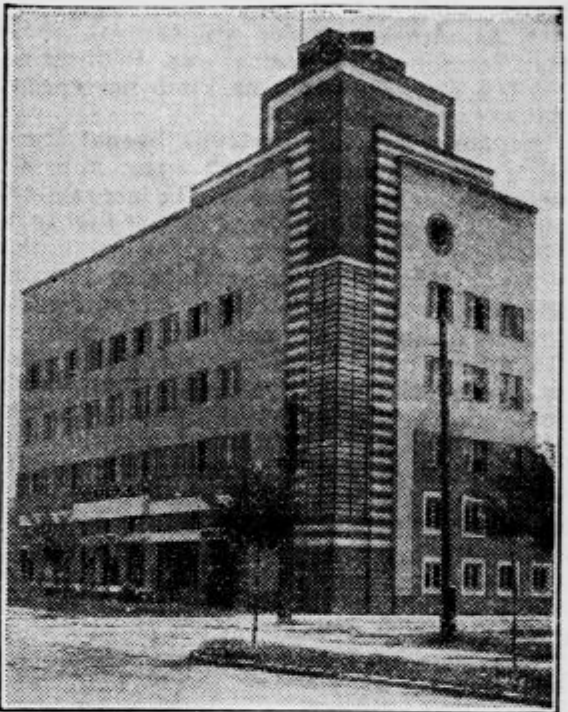
Ljubljana, 16. julija.

V rudarskih krajih so delomrzi elementi silno rodki. Pretežna večina delavcev bi rada delala, a ne dobi dela. Ker je n. pr. v Zagorju rudniška separacija pričela z obratovanjem na 3 periode, je ob tej priložnosti dobilo nekaj delavcev delo. Pri podjetjih Dukić in drugi in Slograd, ki sta dovršila razna dela pri rudniku, je bilo zaposlenih precej domačih delavcev, ki pa so sedaj brez posla. Vsi so upali, da jih bo sprejela tvrdka »Obnova« iz Ljubljane, ki bo izvršila most od Mihelčiča do Podskale nad sedanjo cesto. Spodaj bo namreč podaljšana normalna proga. Z delom so pričeli že včeraj. Nad 50 delavcev-domačinov je čakalo zaposlitve, sprejet pa ni bil doslej niti eden. Tvrdka je namreč pripeljala s seboj svoje delavce. Baje bo sprejela nekaj domačinov pozneje, ko se prične glavno delo.

Pri vseh obratih TPD je sedaj nabiti razglas naslednje vsebine: Delavce, ki so kolikor toliko sposobni za rudarska dela, obveščamo, da išče podjetje Jerna - Gabernik v Srbiji 100 rudarjev - kopačev s plačo 65, 100 rudarjev pomočnikov s plačo 45 in 100 vozačev s plačo 30 Din na delavni dan. Stanovanja so delavcem na razpolago.

Revnim, brezposelnim rudarjem dajejo taki razglesi nove življenske nade, odprto pa ostane vprašanje: koliko bo delavskih dni in kako dolgo bo trajal zaslužek daleč od doma?

Palača Delavske zbornice v Novem Sadu

dovršena in otvorena 5. t. m. ob navzočnosti bana Dumavske banovine g. Milana Nikolića

Razprava proti mariborskim mesarjem

Maribor, 16. julija.

Sinoči ob 11. je bila zaključena dva dni trajajoča razprava proti 43 mariborskim mesarjem, ki so bili obtoženi zaradi navajanja cen. Razpravo je vodil sodnik g. Levstek. Tekom včerajšnjega dne so bili zaslišani zadnji obtoženci, številne priče in pa sodna izvedena veterinarski nadsvetnik Hinterlehner ter g. Robevšek iz Celja. Za njimi so govorili zagovorniki obtožencev.

Potek procesa je pokazal, da vlada med mesarji samimi velika neizvestnost glede določanja cen in dovoljenega dobička. Večina izmed njih se je opirala na tako zvani celjski ključ za določevanje cen mesa, ki je bil sklenjen leta 1928 med predstavniki mesarjev in oblasti ter določal, da smejo pribiti mesarji k nakupni ceni živine 95 do 130 odstotkov po kakovosti mesa in s tem ugotoviti prodajno ceno mesa. Ta celjski ključ je bil pozneje od banske uprave razveljavljen. Ni pa bil namesto njega uveden kak nov način določevanja cen ter je zanemljivo, da je izjavil sam višji tržni nadzor, g. veterinarski nadsvetnik Hinterlehner, da smatra za bazo določevanja cen mesa še vedno celjski ključ.

Potek razprave je pokazal živo potrebo nove ankete v pogledu določevanja cen mesa. Saj je meso poleg kruha eno najvažnejših ljudskih živil in poleg vina in lesa glavni prodajni produkt naših poljedelcev.

Danes ob pol 19. je proglasil sodnik Levstek razsodbo. Od 43 obtožencev je bilo 9 oproščenih, 34 pa obsojenih na zaporno kazen od 8 do 25 dni in na denarno globo od 400 do 1.500 Din. Obtoženci morajo nositi kolektivne stroške za kazensko postopanje ter objaviti razsodbo po pravomočju v »Uradnem listu«. Poleg tega je bila odvzeta mesarju Filipiču obrtna koncesija za 2 meseca.

Elitni Kino Matica

Danes ob 4., 8. in 9.45 uri

Nepozabni zvočni vefilm:
Godbena ljudska igra iz Alp

Nesmrtni potepuh

Po istoimenski opereti v glavni vlogi

Liane Haid, Gustav Fröhlich

Izven tega: »Paramountov najnovjši zvočni žurnal«.

Dr. Dragotin Lončar

novi direktor ljubljanske reafke

Ljubljana, 16. julija.

Včeraj je bila izvršena sprememba v vodstvu našega osnovnega in srednjega šolstva, o kateri smo že poročali. Posle načelnika prosvetnega oddelka naše banske uprave je prevzel dosednji direktor I. re-

alne gimnazije v Ljubljani g. Josp Mazi, dosednji načelnik prosvetnega oddelka g. dr. Dragotin Lončar pa je istočasno nastopil svoje novo mesto kot direktor imenovanega zavoda.

Ljubljanska I. državna realna gimnazija, poprejšnja realka, spada med največje in najuglednejše srednješolske zavode v Jugoslaviji. Zato je važno za vso našo javnost, kdo ji stoji na čelu. V novem direktorju g. dr. Lončarju dobi za vodoj moža, ki se je aktivno in plodno udeleževal in se še vedno udeležuje v našem javnem, zlasti kulturno-znanstvenem življenju, saj spada dr. Lončar med naše prve kulturno-politične znanstvenike, ki je oplojil našo literaturo s celo vrsto obširnejših in krajših, a vedno temeljitih študij o važnih in perečih kulturnopolitičnih problemih prošlosti in sedanjosti. Malo je slovenskih listov, posebno pa ne naših revij, v katerih ne bi bil sodeloval. Naj navedemo samo

Poznavalci vedo:

ni nobene boljše in obenem zdravje prave kave, kot je od kofeina osvobojena kava Hagl!

Carmelo in njenega naslednika Glasnik muzejskega društva, pa Ljubljanski Zvon. Vedo ter predvsem Naše Zapiske in Nove Zapiske, ki jim je bil tudi urednik. V prejšnjih letih je kot učenec Masarykove šole prevedel več študij Masaryka in Drtine in poleg tega tudi z originalnimi publicističnimi deli pomagal k pripravi mlade slovenske inteligence v realnopolitični smeri; njegov vpliv na slovenski inteligentni naraščaj je bil zelo velik.

Pozneje je preokrenil bolj k znanstvenemu delu in se zlasti posvetil raziskavanju naše kulturnopolitične zgodovine. Znanja so zlasti njegova dela o »Političnem življenju Slovencev«, o Simonu Rutarju ter o »Bleiwelsu in njegovi dobi«. Pri tem pa je še vedno obravnaval tudi aktualne sodobne probleme in je med drugim objavil zanimivo razpravo o šolski reformi, ko je bila ta zadeva na dnevnem redu.

Dr. Dragotin Lončar je doma iz kamniškega okraja, kjer je bil rojen dne 5. novembra 1876 na Brdu pri Podpeči. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani, univerzo pa je, med prvimi slovenskimi akademiki, obiskoval v Pragi. Študiral je na filozofski fakulteti zgodovino in zemljepis in bil promoviran za doktorja filozofije. L. 1901. je nastopil svojo prvo profesorsko službo na II. državni gimnaziji v Ljubljani. Kasneje je služboval še na ljubljanski realki, na kranjski gimnaziji in na idrijski realki. Po osvojenju je bil nekaj časa tudi narodni poslanec. L. 1925. je bil imenovan za prosvetnega šefa pri ljubljanskem velikem županstvu in je ostal na tem važnem mestu do organizacije banske uprave v jeseni l. 1929. Takrat je bil imenovan za direktorja ljubljanske realka, vendar pa, kakor smo že poročali, svojega novega mesta ni nastopil, temveč je še nadalje vodil prosvetni oddelek banske uprave vse do včeraj, ko je bilo po naredbi prosvetnega ministrstva izvršeno imenovanje iz leta 1929. S tem torej nastopa g. dr. Lončar svojo novo, enako važno in enako odgovorno mesto direktorja naše najmočnejše srednje šole. Želimo mu tudi na novem položaju kar najlepših uspehov v ponos in korist našega krasno razvitega šolstva.

En udarec — trije mrtvi

Težke posledice črnogorske osvete — Napad iz zasede

Podgorica, 14. julija.

Na Petrov dan, ko se je vršilo na Cetinju ob ogromni udeležbi naroda iz vse zetske banovine svečano odkritje spomniške plošče na hiši, v kateri se je rodil naš sedanji vladar, kralj Aleksander, se je dogodil v tukajšnji okolici zločin, ki je zelo mučno odjeknil v slavnostnem razpoloženju, v katerem se je nahajala vsa Crna gora.

Bilo je na pravoslavni Ivandan, 7. t. m., ko sta brata Vido in Drago Kalugjerović iz Mataguzev, vasi med Podgorico in Skadarskim jezerom, s svojim vozom dohitela na cesti Stevana Peveliča iz Vranje, ki se jima s svojim vozom ni mogel dobro izogniti, ker je bila cesta tamkaj zelo ozka. Tudi za to, ker so se že prej sovražili, je tedaj eden Kalugjerovićev osvrknil Peveliča s palico po glavi. Do hujšega tedaj ni prišlo, toda Pelevič nikakor ni mogel pozabiti onega udara in je vedno premišljal, kako bi se maščeval zanj. Za to maščevanje si je pridobil tudi pomočnike, oba svoja brata Savo in Petra in svojega prijatelja Drago Čekevića, ki so komaj čakali ugodne prilike, da vrnejo Kalugjerovićema »milo za drago«. Ta ugodna prilika se jima je nudila na Petrov dan, ko sta zjutraj zgodaj odšla Kalugjerovića od doma v Podgorico in se potem še dopoldne vračala domov v Mataguze.

Ko sta Kalugjerovića prispela do reke Cijevne, kakih šest kilometrov od Podgorice, so tu nenadoma skočili pred nje Pelevič in njegovi trije pomagači, oboroženi s koli in

samokresi. Prišel se je strahovito pretep in začeli so pokati tudi samokresi. Brata Kalugjerovića sta obležela mrtva, težko ranjena pa je bil tudi sam Stevan Pelevič. Ko so napad videli, da sta Kalugjerovića mrtva, so pobegnili in vzeli s seboj tudi ranjenega Stevana, ki pa jih je zelo ovrnil v begu. Zato so ga kakih 150 metrov od bojišča položili na tla in bežali sami dalje. Hoteli so pač priti do Skadarskega jezera, kjer bi našli čoln in se prepevali žnjim na albansko ozemlje. Toda beg se jim ni posrečil.

Oblasti v Podgorici so zelo hitro svedele za zločin. Ni minila niti ena ura, pa je že bil na licu mesta sam srešči načelnik, ki je ukrenil vse potrebno, da se zločinci ujamejo. In to se je tudi zgodilo. Ob eni popoldni so jih zaustavili orožniki prav v trenutku, ko so vstopili v čoln, ki naj bi jih bil prenesel na varno v Albanijo. Ker se na poziv, da naj stoji mirno in se vdajo, niso pokorili, temveč so vendarle skušali pobegniti, je počilo par strel, in to je zadostovalo, da so se mirno vdali. Orožniki so jih nato odvedli v Podgorico, kjer se je začela preiskava proti njim.

Predstavniki oblasti so svedeli našli tudi ranjenega Stevana Peleviča in ga dali prepeljati v Podgorico. Bila pa je zamenjava zdravniška pomoč: izdihnil je tudi on. Tako so mrtvi vsi trije začetniki malenkostnega spora na cesti in oni udarec s palico so trije mrtvi v najlepši moški dobi plačali s svojim življenjem.

Demon osvete je zopet zahteval svoje človeško žrtve.

Dajmo otrokom kruha in mleka

Deca se krepija z mlekom

Zagorje, 16. julija.

Današnji dobi pravijo »stoletje otroka«, ker se oblasti, društva in šole bolj intenzivno bavijo z otroci kakor nekdanj. Pri velikih skladih statistik o duševni in telesni konstituciji otrok pa se le premalo upošteva že davno dokazano dejstvo, da biva zdrav duh le v zdravem telesu. Večina vzgojiteljev mora na vsa vprašanja o telesnem in duševnem hiranju otrok odgovoriti, da je temu kriva slaba in nezadostna prehrana. To pride predvsem do izraza v industrijskih in posebno še v rudarskih revijah. Ker so starši ves dan zaposleni ali pa ker imajo otroci predaleč do doma in sploh, ker vlada v naših krajih splošna kriza, je šolska doba za otroke poostren post, kar v veliki meri omejuje uspehe pouka. Pouk sam po sebi je za deco nekaj napornega in če je ta deco povrh še slabo prehranjena, ima to še veliko težje učinke. Mnogi vzgojitelji, ki so ustanovili šolske kuhinje, so se že lahko prepričali, kako hi-

tro se šolska mladina iznebi utrujenosti, glavobola in neke splošne apatije, če se ji postreže dnevno redno s časno gorkega mleka. Naše Kolo jugoslovenskih sester je uvedlo pomožno prehranjevalno akcijo, ki nudi v tej dolgi rudarski krizi šolski deci obeh šol dnevno mlečno hrano. Ta akcija, ki se je udeleževala 4 mesece zadnjega šolskega leta, je imela velike uspehe v vsakem oziru. Vsi pozivi: Cuvajmo se jetike! — Boji proti njej! itd. bodo uspehi te tedaj, če bomo z združenimi močmi akrcbali, da bo naša deca zdrava in odurna. Dokler pa bo 60 do 70 odst. otrok medlelo skozi vso šolsko dobo od jutra do večera ob črni kavi in nezaheljeni prežganki ter z vrtlini ožni strmelu na šolsko tablo, bo pač, kakor pravijo, »šola jemala deco«, tuberkuloza pa narod. Kolo jugoslovenskih sester zasluži priznanje in zahvalo, da je v najtežjih časih prišlo na reševanje deci na pomoč.

Domače vesti

* Ban dravske banovine dr. Drago Marušić zaradi odsotnosti danes ne bo sprejemal strank.

* **Odprtje spomenika br. Tonetu Maleju.** Bratje, sestre in sokolstvo naklonjeno občinstvo, ki se boste udeležili odprtja spomenika dragemu pokojniku 19. julija 1931 ob 11. uri 30 minut v Bohinjski Bistrici, blagovito upoštevajte sledeče: Odhod iz Ljubljane je mogel v nedeljo z izletniškim vlakom ob 5. uri 21. minut ali pa z vlakom ob 7. uri 30 minut. Kdor potuje tja in nazaj z izletniškim vlakom, ima itak polovično vožnjo. Tisti pa, ki žele potovati iz Ljubljane z vlakom ob 7. uri 30 minut in žele imeti polovično vožnjo, se morajo prijaviti v pisarni na Taboru najkasneje do petka zvečer. Ti udeleženci morajo imeti tudi sokolsko legitimacijo in imajo iz Ljubljane skupen odhod ob 7. uri 30 minut ter iz Bohinja skupen povratek ob 17. uri 13 minut. Vodi jih v to določeni vodnik. Žalne svečanosti se bodo udeležili v svečanih krogih. Zbirališče članstva je pred sokolskim domom v Bohinjski Bistrici, od tam pa skupen odhod ob 11. uri 10 minut na pokopališče. Počastimo vsi spomin draga pokojnika s svojo udeležbo! Zdravo!

* **Spored žalne svečanosti.** Na odprtju spomenika br. Tonetu Maleju 19. julija 1931 ob 11. uri 30 minut v Boh. Bistrici. Godba Sokola I zaigra koral. Govor načelnika br. Staneta Vidmarja in odprtje spomenika. Pevec zapoje »Vigred«. Govor staroste Sokola I br. ing. Lado Bevc. Godba Sokola I zaigra žalostinko. Govori za stopnikov žup in društev. Pevec zapoje nagrobno »Pomlad«. Godba Sokola I zaigra žalostinko.

* **Odprtje Vilharjevega spomenika v Planini pri Rakeku** se bo vršilo, kakor smo že poročali, 9. avgusta. Sosedna društva prosimo, da se ozirajo na to prireditve in na ta dan ne prireajo svojih veselje.

* **Osrednje združenje ameriških geografov The National Geographic Society.** v Washingtonu, je na svoji seji 23. junija izbralo bivšega ministra in sedanjega ravatelja etnografskega muzeja v Ljubljani, g. dr. Nika Zupana člana, za svojega častnega člana. Čestitamo!

* **Diplomirani in za mestna farmacija na univerzi v Zagrebu g. Ferdinanda Hudina,** asistent v lekarni g. Jožeta Zaričarja na Jelenčah. Čestitamo!

* **Imenovanja v državni službi.** Za višje tehnične svetnike so imenovani pri okrajnem načelstvu v Ljubljani Avrel Kobal, Anton Dietrich in Rudolf Kralj. Jurij Kuvcevec pa v Mariboru.

* **Izpremembe v poštni službi.** Imenovanja sta Viktor Božič za službišča II. skupine v Murski Soboti, Cirila Vehovec pa za dnevničarja v Meži. Premestitve so: administrativni uradnik Lavoslav Brus ob 31. sekcije za šefa k. III. t. t. sekciji v Ljubljani; tehnični uradnik VI. skupine Faigelj Ludvik ob 15. t. t. sekcije v Celju k. 23. t. t. sekciji v Dubrovniku in Bano Karel ob 11. t. t. sekciji v Ljubljani k. IV. t. t. sekciji v Veliki Bečkerek; pristav VIII. skupine inž. Eržen Rafael ob p. t. t. sekcije za šefa mestne t. t. sekcije v Ljubljani; tehnični uradnik VIII. skupine Köchler Miroslav, arhivski uradnik VIII. skupine Rogoz Josipina, prakt. teh. 9. skupine Kavčič Anton in Furlan Alojzij, prakt. teh. X. skupine. Kavčič Silvester in Cerkovnik Miroslav, vsi ob 11. t. t. sekcije k. mestni t. t. sekciji v Ljubljani; tehnični uradnik VIII. skupine Lenassi Milan ob 15. t. t. sekcije Celje k. III. t. t. sekciji Ljubljana; prakt. teh. IX. skupine Puntar Josip ob 35. t. t. sekcije Celje k. III. t. t. sekciji Ljubljana; teh. ur. IX. Turk Ludvik ob X. t. t. sekcije Maribor k. XI. t. t. sekciji Vinkovci; pb. uradnik IX. skupine Redžić Marija iz Murske Sobotne na Ljubljano 1; praktični tehnik 10. skupine Erat Milan ob XXXV. t. t. sekcije Celje k. IV. t. t. sekciji Sarajevo; manip. X. skupine Mežih Jos. iz Vranjstva na Ljubljano 1 in Ebber Hedvika iz Celja v Šmartno ob Paki; uradniški pripravnik inž. Podboj Stane ob III. t. t. sekcije Ljubljana k. X. t. t. sekciji Maribor; zvičničnik III. skupine Petek Franciška z Rakeka v Stari trg pri Rakeku; službišči II. skupine Povšič Roza iz Mežice v Celje. Trontelj Alojzij z Ljubljane 2 na Ljubljano 7 Zanoškar Anton z Ljubljane 7 na Ljubljano 2. Zimmerl Marija iz Guštinja v Prevalje. Arko Maria iz Starega trga pri Rakeku na Rakek in Zupan Bozomila z Ljubljane 1 v Brezice. Dular Mara v Kranju in Cai Elizabeta v Meži sta podali ostavko na poštno službo.

* **42letnica maturo na mariborskem učiteljskem.** Prišli smo: Veselo je bilo 12. t. m. v Šmartnem ob Paki. K. tovarišu Josipu Krajncu so na njegovo prilazno vabilo pohiteli v Jugoslaviji živeči tovariši. Da proslave 42letnico maturo. Vsi so pogrešali draga tovariša Čaherla iz Ljutomerja, ki se bo obravnil zaradi bolezni. Pod gostoljubnim krovom tov. Krajncu in njegove soproge, kakor pri tovar. Terčaku in njegovi obitelji je večer kar prehitro minil, saj sta k dobremu razpoloženju priložila naš šaljivi Miško Cizelj in na častni gost tovariš Mirko Pučelik iz Frama. Od maturantov iz leta 1889 so bili torej navzoči tovariši: Josip Krajnc in Josip Terčak z obiteljima iz Šmartna ob Paki. Miško Cizelj iz Maribora in Tomo Kurbus s hčerka iz Rokaške Slatine. Po skupni proslavi ob prepolni mizi vseh dobrot, dobri volji in spominih na ona lepa dijaška leta so v ponedeljek odšli v Logarsko dolino in k slani Rinki, kjer so vsi navdušeni obču-

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlažnost, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10, 7. vrsta padavin, padavine v mm. — Temperatura: Prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo.

Ljubljana 7. 757.4, 19.6, 62, WNW 4, 7. dež, 14. 22.8, 17.8; Maribor 7. 758.8, 16.4, 75.9, N 4, 9. — 10.8, 29.6, 13.4; Zagreb 7. 759.0, 17.3, 84, NE 4, 8. — 3.1, 36.8, 17.0; Beograd 7. 755.8, 28.1, 32, E 1, 0. — 38.0, 25.0; Sarajevo 756.4, 20.0, 24 S 4, 0. — 35.7, 24.3, Solnce vzhaja ob 4.27, zahaja ob 19.45. Luna vzhaja ob 4.43, zahaja ob 21.08.

dovali to prirodno krasoto. Ne malo so se razveselili, ko so v Logarski dolini zagledali draga znanca svetnika Potocnika, ki je opustil svoje trudoporno opravilo, sušenje detelje, in jih spremljal v Solčavo. Nato so se ljubljani poslovili od obeh gostoljubnih tovarišev s klicem: »Prihodnje leto na svidenje v Framu pri tovarišu Pučeliku!«

* **200 kmetijskih gojencev za inozemstvo.** Da se pridobi čim več pripravnih inštruktorjev in voditeljev za izvrševanje kmetijskega programa vlade, bo minister za kmetištvo še letos poslal do 200 gojencev v razne evropske centre, da izpopolnijo svojo izobrazbo. V prvi vrsti se bodo udeležili oni kmetovalci, ki so dovršili kako gospodarsko šolo ali pa jih priporoča zadruge. Stroške za bivanje v inozemstvu bo nosila država.

* **Novi grobovi.** V Ljubljani je umrla ga. Marija Halterjeva, rojena Božičeva, vdova po železniškem poduradniku. Pogreb bo v soboto izpred trmavške veže na Vidovdanski cesti 9. — Rodbini notarija g. dr. Stojana v Ljutomeru je preminil sinček Zdenko. Pogreb bo danes ob 17. — V Gornji Dupleh je umrl g. Anton Kuhar starejši, posestnik in mesar, v starosti 74 let. Pogreb bo v soboto ob 10. dopoldne. — Včeraj je umrla v Mariboru Ema Carjeva, ki so jo prepeljali v bolnico po eks. položju spirita, o kateri smo že včeraj poročali. Pokopnica je bila vzorna žena in je njena tragična smrt vzbudila sočustvanje med vsemi, ki so jo poznali. Pogreb bo v soboto ob 18. na pokopališču v Radvanju. Pokojnikom blag spomin. Žalujemo naše sožalje!

* **Frekvenca zagrebske univerze.** Na zagrebski univerzi je bilo v letošnjem poletnem semestru inškriranih 4188 slušateljev, med temi 721 žensk in sicer: na bogoslovni fakulteti 165, na pravni 1135, na medicinski 380, na filozofski 985, na farmaceutski 272, na gospodarski 138, na šumarski 181, na tehniški 617 in na veterinarski fakulteti 316. V primeri z lanskim študijskim letom se je število slušateljev zmanjšalo letos za 190 inškrirancev.

* **Sprejemni pogoji za banovinsko kmetijsko šolo v Sv. Juriju ob juž. žel.** Novo šolsko leto 1931-32 se začne v začetku oktobra ter traja polnih 12 mesecev. Sprejme se 34 gojencev in sicer v prvi vrsti le kmečke sinove, za katere se predvideva, da ostanejo na kmetijah kot bodoči gospodarji. — Prosilec mora biti telesno in duševno zdrav, od 16 do 20 let stari, le izjemoma se sprejme par starejših prosilcev, ako se predvideva, posebna marljivost in discipliniranost. Prosilec mora imeti vsaj 4 razrede osnovne šole, le iz krajev z manj razredi se sprejemajo tudi drugi, uprava se pa ob vstopu s kratkim izpitom iz čitanja, pisanja in računstva prepriča, dali je prosilec zmožen slediti pouku. Ob vstopu v zavod preide sprejete zavodni zorniki, zato se zdravniškega izpričevala direktno ne zahteva. — Vsi gojenci stanujejo v internatu. Mesečna oskrbina bo predvideno Din 150. Sinovom gospodarsko šibkejši posestnikov se dovoli polovični ali celotni popust oskrbine. Ker se bodo v svrhu štednje dovoljevala prosta mesta le v manjšem obsegu in je običajno dosti prošnikov, naj gospodarsko jažji zaprosijo že izpočetka za plačujoče mesto radi itak nizke oskrbovalnine, ker se bo plačujoče upoštevalo v prvi vrsti. Celotno ali delno oprošteni gojenci morajo v slučaju, da pozneje vstopijo v kako službo, povrnejo zavodu stroške šolanja. Lastnorodno spisano prošnjo kolkovano s kolkoma 5 Din + 20 Din priloženih za rešitev, je vložiti na upravo zavoda do konca avgusta. V prošnji naj se navede tudi velikost posestva staršev, ter priloži: krstni list, domovnico, zadnje šolsko izpričevalo, navrsteno spridčevalo in obvezo staršev, da bodo krili stroške; oni pa, ki prosijo za celotno ali polovično oprostitve oskrbovalnine, naj prilože tudi davčno ali običajno potrdilo glede višine letnih davkov in gospodarskega stanja ter obvezo, da ostane sin po šolanju doma. Zavod ima v prvi vrsti živinorejsko - poljedelski tip, zato je zlasti primeren za kmetijske sinove iz živinorejskih krajev banovine. Vse korporacije, zlasti učiteljsko se naproša, da opozore primerne fante na ta razpis, posebno v krajih, kjer je še malo absolventov. O sprejemu se obvesti prosilci pisмено. Sprejeti morajo imeti s seboj: potrebno praznično in delavno obleko, vsaj 4 pare telesnega perila, vsaj 2 para čevljev, 4 pare nogavic, 1 par rjuh, 1 zimsko odejo, ter ostale potrebščine, kakor brisače, krtače, nočne copate, zobno krtačico itd. Sprejemni pogoji za novo ustanovljeno banovinsko gosposkinsko šolo pri zavodu z 10 mesečnim tečajem, se bodo razglasili pozneje, ker se pouk v novi zgradbi predvideno pred novim letom ne bo mogel prirediti.

* **Tečaj za kapunjenje petelinov.** S pomočjo kr. banske uprave prireditelj »Perutninarske reg. zadruge in Selektijski osek Kmetijske družbe v Ljubljani« več praktičnih tečajev za kapunjenje petelinov širom dravske banovine. Ti tečaji imajo namen predvsem poučiti naše kmetijske ljudi, pa tudi druge rejce perutninarje v tem važnem delu perutninarstva, ki je bilo pri nas svoj čas zelo razširjeno, a je danes žal na škodo umnega perutninarstva skoraj neznano. Tečaji za kapunjenje se bodo vršili še tekom poletja in sicer: 1. Dne 28. julija na banovin. posestvu Mali Loki, pričetek ob 10 uri. 2. Dne 29. julija na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu. Pričetek ob 13 uri. 3. Dne 30. julija v St. Vidu pri Stični pri načelniku kmetijske podružnice ob 10 uri. 4. Dne 8. avgusta v Trzinu (kraj se bo pozneje navedel) in sicer tudi popoldne ob 13 uri. 5. Dne 9. avgusta v Kočevju pri načelniku kmetijske podružnice ob 13 uri. 6. Dne 15. avgusta v Središču ob Dravi pri načelstvu odseka za perutninarstvo in sicer ob 13 uri. 7. Dne 16. avgusta v Teharjih pri načelstvu kmetijske podružnice, odseka za perutninarstvo, ob 13 uri. 8. Dne 17. avg. pri Sv. Lenuartu v Slov. Gor. pri načelstvu kmetijske podružnice, ob 13 uri. 9. Dne 18. avgusta na Pragerskem na velepos. g. Glančnika,

ob 13 uri. 10. Dne 1. 8. in 7. septembra za časa veleposeljske prireditve v Ljubljani na prostorih veleposeljske. Pričetek vedno ob 10 uri na perutninarski razstavi. Tečaji se vršijo brezplačno. Udeleženci se morajo prijaviti najkasneje 8 dni, ustmeno ali pisмено pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. Kdor želi, da se mu na tečajih kapuni nekaj živali, naj to navede pri prijavljivanju tečajev, da mu zamore poslati natlačeno navodilo, kako je s petelinčki (12 do 16 tednov starih) ravhati pred kapunjenjem.

* **Stavbniški odsek Narodne strokovne zveze** poziva vse člane in ostale stavbniške delavce z Brezovice in bližnje okolice na sestanke, ki se bo vršil v nedeljo, dne 19. t. m. ob 10 uri dopoldne na Brezovici v gostilni Velkovi.

* **Železniški starupokojenci v vednost.** Prešli smo: Po novem uradniškem zakonu in po zakonu za prometno osobe smejo po lastni volji postati vplačevalci v uradniški pokojninski sklad tudi starupokojenci. Ako bi kateri od starupokojencev želel postati vplačevalec tega pokojninskega sklada, naj se pravočasno seznanji z izdanim zakonom, da ne zamudi roka. — Društvo želez. upok. za drav. banovino v Ljubljani.

* **Ne ljubljanski Sokol, temveč Jugoslovanska sokolska Matica** je kupila velik kompleks sveta v Kranjski gori tik ob Pišenci. Na tem prostoru se bo zgradil sokolski počitniški dom. Toliko v popravku naše netočne vesti.

* **Blagoslovitev cerkvice Kristusa Kralja v Logarski dolini** bo 9. avgusta. Takrat bo tudi prireditev tombole, oziroma srečevala v prid cerkvi.

* **Ciril Metodova družba** je prelela volilo po blagopokojnem z. Franu Grenarju, davčnem nadupravitelju v pokoi. 500 Din. Slava rodoljubu!

* **Za otroško bolnico** sta darovali rodbini Tomšeta in Pretnarjeva. Podbrezje. 200 Din namesto venca na krsto pokojnega Živka Lapajeta.

* **Pišmo pravilno kraljeva imena!** Prešli smo: V »Jutru« št. 159 čitam Mihalovec, ime običine pri Dobovi. To nepravilno obliko so nam vtilili Nemci. Narod govori Mihalovce, bil sem sem v Mihalovcah, grem v Mihalovec, kakor Hoče, v Hočah. Rigonce, v Rigoncah. Tako čitam čestokrat tudi Zupelovec namesto Zupelceve. Govori se: pojdem v Zupelceve, doma sem v Zupelovcah (ne v Zupelcevu). Priljubljeni, mo. kako govori narod in otrimo se po Nemčih zasejalni ponačnik!

* **Naši v Ameriki.** V dvorani Mednarodnega zavoda v New Yorku so 13. junija priredili jugoslovanski rojaki umetniški koncert. katerega čisti dobiček je namenjen v prid Novinarskemu domu v Beogradu. Poleg srbskih in hrvatskih umetnikov je sodeloval pri koncertu tudi Slovenec Milan Trošt. Prireditelj je v vsakem oziru dobro uspel. — O nenavadnem zločinu v slovenski naselbini v Chicagu poročata tamkajšnja »Prosveta«. Franc Cankar je zadavil 58 let staro vdovo Katario Albrehtovo v njenem stanovanju. Po storjenem činu je Cankar pobegnil v Milwaukee, kjer pa je bil aretiran kot sumljiv pritepec Carkaria je aretacija tako zmedla, da je brez ovinkov priznal policijski svoj zločin. Stanoval je pri vdovi Albrehtovi, ki ga je nagovarjala, naj bi se z njo poročil, toda zavarovati bi se moral v njeno korist za 10.000 dolarjev. Ker je to odklonil, je prišlo do prepira, v katerega poteku je Cankar zadavil svojo rojakinjo. Cankaria so prepeljali v Chicago, kjer so v zaklenjenem stanovanju našli Albrehtovo mrtvo. Njen mož, ki je pred petimi leti umrl, je bil doma iz Logatca, ona pa je bila iz toliminske okolice. Cankar je star 48 let. — V Elyju je nevarno obolnel menda najstarejši ameriški Slovenec Franc Ložar, star 96 let. Starček je izgubil vid, ima pa še dober sluh in spomin. Doma je iz Ribnice, v Ameriko pa je prišel pred 45 leti. — V Johnstownu je preminila rojakinja Vincencia Kobalova, stara 51 let. Doma je bila izpod Nanosa na Vipavskem. — Tamkaj je tudi umrl rojak Janez Primožič, doma iz Dolenjih Novakov pri Cerknem. Podlegel je pljučnici v starosti 65 let. — V Clevelandu je umrl rojak Franc Skufca, star 58 let. V Ameriki je bival 28 let. Po rodu je bil iz vasi Razovo pri Novem mestu. V Ameriki zapušča enega sina, v starem kraju na ženo in še enega sina in hčer.

* **Strahovita suša v Hercegovini.** Skoro vsako leto zadene siromašno Hercegovino kaka nadloga. Posevki trpe največ po toči. Letos je bilo izjemno malo padavin in je izostala tudi toča. Pomlad je bila ugodna in letina je mnogo obilnejša, tako da so kmetovalci z optimizmom gledali v bodočnost. Nastopila pa je žal. strahovita suša, ki traja že skoro dva meseca. Tohaki glavni vir dohodkov, je izredno slab. Tako je tudi z drugimi posevki. Bolj kaže je vinska trta. Poročila o suši prihajajo tudi iz drugih banovin.

* **V brivnici umrl.** V Zagrebu so v njegovi brivnici našli mrtvega brivskega moštra Mijo Dobrožanskega. Zdravniška komisija je ugotovila smrt zaradi srčne kapi.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Samomor poštnar zvičničnika.** V Ljubljani na Sušaku je bil prepeljan poštni zvičničnik Peter Ljubčič, ki je v Bakru skušal izvršiti samomor s tem, da si je z britvijo prerezal vrat. Našli so ga v mlaki krvi. V pisnu, ki se je našlo pri njem, priznava Ljubčič, da je poneveril znesek 13 tisoč dinarjev, ki ga ne more poravnati, zaradi česar gre prostovoljno v smrt.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Samomor poštnar zvičničnika.** V Ljubljani na Sušaku je bil prepeljan poštni zvičničnik Peter Ljubčič, ki je v Bakru skušal izvršiti samomor s tem, da si je z britvijo prerezal vrat. Našli so ga v mlaki krvi. V pisnu, ki se je našlo pri njem, priznava Ljubčič, da je poneveril znesek 13 tisoč dinarjev, ki ga ne more poravnati, zaradi česar gre prostovoljno v smrt.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Utopljenec v Dravi.** Na levem bregu Drave poleg občine Cvetkovec so našli ljudje truplo moškega utopljenca. Utopljenec je moral ležati v vodi najbrže že danes. Časa, ker je bilo truplo že v razpadajočem stanju. Utopljenec je bil oblečen v modre hlače, belo srajco, bele snodnje hlače in je imel na nogi nizke čevlje rjave barve. Star je bil okrog 40 let. Identiteta utopljenca še ni znana.

* **Borba z nož med očetom in sinom.** V hiši posestnika Dvorjaka iz Sv. Marije pri Vitianju je prišlo poslednje čase ponovno do ostrih spopadov med sinom in očetom. Tako sta se pred nekaj dnevi zopet sprijela. Pričela sta se celo dejansko obdelovati. Sin je izvelkel nož in zabodel večkrat očeta v gornji del telesa. V silobranu je tudi oče posegel po nožu in ga z močnim sunkom zabodel do ročaja sinu v prsa. Oba sta se zgrudila in obležala nezavestna v krvi, kjer so ju našli sosedi. Težko ranjena so takoj odpremlili v bolnico v Slovenjgradec, kjer pa je sin kmalu izdihnil, oče pa se še bori s smrtjo.

* **Vlomna tatvina na Orlem.** V gostilno posestnika in gostilničarja Antona Nebca na Orlemu je bil izvršen le dni izredno drzen vlom. Vlomilec je pretaknil vse prostore in izvohal, kje se nahaja gotovina. Prilastil si je prav čedno svoto 10.000 Din in nato izginil. Tatvina je osumljen okrog 30 do 40 let star neznan mož, srednje močne postave in zagorelega obraza, ki se je večkrat potepal po vasi. Vlomilca pridno zasledujejo. Kaže na, da ni ostal v Ljubljani, oziroma okolici, temveč je najbrže pobegnil kam na Hrastovo.

* **Zasledovana tatvica.** Varnostna oblast zasleduje 27letno Jožeta Voglarjevo, bivšo služkinjo, ki je zagrešila v Mariboru in okolici več tatvin. Voglarjeva, ki se izdaja tudi za Katarino Florjancičovo in poseduje celo knjižnico na to ime, se klati po deželi, vendar se zna sretno skrivati orožnikom.

* **Pobegzel kaznilec.** Iz zaporov okrožnega sodišča v Celju je te dni pobegnil 35letni Ivan Benkovič. Možak je kaj prevečan slepar in je moral v zapor zaradi velikih sleparstev, ki jih je zagrešil v Sloveniji in Hrvaški. Nastopal je kot potnik neke hrvatske tvrde. Ker bo tudi sedaj bržkone poskušal nastopati kot tak, opozarjamo, da mu zopet kdo ne nasede.

* **V gostilno ne sme.** Sresko sodišče v Šoštanju je prepovedalo Štefanu Josipu, rojenemu 1894, v Prevaljah, zasebnemu uradniku v Šoštanju, zahajanje v gostilne za dobo enega leta, in sicer od 8. t. m. do 8. julija 1932.

* **Nov način konzerviranja.** V nobenem gospodinjstvu, velikem ali malem, ne moremo biti brez konzerviranja. Ali gre za ostanke zelenjave ali mesa, ki naj se ob pripravi porabi, ali pa si nabavimo večje množine sadja in zelenjave za čas, ko teh ne moremo dobiti v svojem stanju. Poizkus konzerviranja s iztisnjenjem zraka s pomočjo sesalke Vacuum so si v inozemstvu na mah pridobili prijatelje v gospodinjstvu. Po tej metodi se lahko uporabi vsak kozarec, ki ima trdno se zapirajočo pokrov in gumijaste obročke, ki ne propuščajo zraka. Kozarec se do roba napolni s stvarino, ki jo želimo konzervirati. Vsak kozarec se nato posebej opremi z

dograjen, je zahteval Ivan C. plačilo za svoje pomočništvo. Ker mu je srečni lastnik novega čolna to plačilo odrekal, je lepo moč potegniti Ivan C. novi čoln iz Drave ter ga zanesel na svoj dom.

a—Tatvine. Kljub vročini niso počivali tatovi koles. Izmaknili so izpred glavne police vrtnarskega vavencu Antonu Mandlu nedavno kupljeno kolo znamke »Stirya«, vredno 1500 Din. Policijskemu stražniku Srečku Saksidi pa je porezal neki poljski tat 400 glavni česnja, vrednega 200 Din.

GOSPODARSTVO

Gospodarska pogajanja med Francijo in Jugoslavijo

Pariski »Tempe« objavlja v svoji gospodarski prilogi od 14. t. m. zanimive informacije o gospodarskih pogajanjih, ki se vodijo med našo državo in Francijo. V času, ko sta Nemčija in Rumunija sklenili trgovsko konvencijo na podlagi preferenčne za koruzo in jčemen, se je doznalo, da tudi Francija in Jugoslavija pripravljata slični sporazum. Vendar Francija ne more postopati na isti način kakor Nemčija. Ona uvaža mnogo manj žita in tudi ne more po zakonskih predpisih zniževati carin za žito. Na drugi strani Francija tudi še ne more fiksirati uvoznega kontingenta za jugoslovenske agrarne proizvode, ker še niso znani podatki o uspehu lastne žetve. List opozarja veliko važnost takega sporazuma, ki bi v zameno za preferenco pri uvozu jugoslovenskega žita v Francijo omogočil ugodnosti za nekatere izvozne predmete Francije. Preferenca je mišljena tako, da bi Francija za golov kontingent našega žita vrnila prodajalcem iz carinskih dohodkov 24 frankov za meterski stot. Če bo sporazum sklenjen, ga bo treba predložiti evropski komisiji pri Društvu narodov, kakor je bil tej komisiji predložen tudi rumunsko-nemški sporazum. Preferenca bi v pogodbi predstavljala samo izredno izjemo od klavzule od največjih ugodnosti in bi veljala samo za uvoz jugoslovenskega žita v Francijo, dočim naša država ne bi dala Franciji nikakih ugodnosti v obliki preferenčne, temveč ugodnosti za specialne francoske proizvode, ki bi v načelu veljale tudi za druge države.

Valutne težkoče v Nemčiji

Ker so veliki odtegljaji inozemskih kreditov v Nemčiji povzročili silno napetost na denarnem trgu in celo pomanjkanje učinkovitih plačilnih sredstev, si nemška vlada prizadeva nekako nadomestiti denar, ki je bil odtegnjen prometu. V zameno za devize je namreč Reichsbank vzel iz prometa znatne količine bankovcev, tako da se je navzile povečevanju meničnemu portfelju znižal obrok bankovcev v zadnjih mesecih za okrog eno milijardo mark. Zopetno povečanje obloka bankovcev je mogoče na dva načina: z izdajo bankovcev državne banke ali pa s ponovno izdajo rentne marke. Seveda pa je rešitev problema na eden ali drugi način izredno težavna.

Kakor smo že večkrat poročali, je vlada opustila namero ponovno izdati rentne marke. To plačilno sredstvo je Nemčija uvedla, ko je inflacija l. 1924 dosegla svoj vrhunec. Rentne marke pa so še danes v prometu (njihov obrok je skrčen že na 400 milijonov mark) in so ves čas obdržale znatno količino plačilnega sredstva. Razlika med rentno marko, ki ima kritje v zastavitvi vsega nemškega nepremičnega premoženja, in državno marko, ki ima kritje v zlatu in devizah, je ta, da je mogoče državno marko zamenjati vsakokrat za devize, rentno marko pa le za obrestujoče se rentne liste. Povečanje obloka rentnih mark pa bi bilo seveda v sedanjem času zelo riskantno, ker je znano, da narod vedno odklanja slabši denar (v našem primeru rentno marko). Če bi se torej rentne marke v večjih količinah zopet vrgle v promet, bi gotovo nastal disajzijo med obema zakonitima plačilnima sredstvi, kar bi zneždo še povečalo. Namero ponovne izdati rentne marke je bila iz tega razloga opuščena.

Povečanje obloka bankovcev državne banke pa je seveda tudi težko izvedljivo, ker bi se z izdajo bankovcev občutno poslabšalo razmerje kritja. Kakor zatrjujejo, je že ob koncu preteklega leta in devizno kritje obloka in žirovni obveznosti državne banke padlo pod predpisani minimum 40%. Le v izredno težkih primerih omogoča zakon o državni banki, da se s sklepom direktorija banke zniža spodnja meja kritja. Ker je situacija postala nevzdržna, je direktorij državne banke v sredo sklenil, da se posluži možnosti, ki mu jo daje zakon, in da zniža spodnjo mejo za kritje od sedanjih 40 na 30%. K temu je bil direktorij prisiljen, ker potrebujejo denarni zavodi velike vsote denarja, da morejo vsaj delno izplačati zahtevane vloge. Znižanje

a—Kole je zamenjal neki neznan stikovec mehanikemu vajencu Iv. Gračnerju, ko ga je prislono na steno pri mehaniki delavnic z. Guštinčiča v Tattenbachovi ulici.

a—Kinematografske predstave. Grajski kino: od sobote dalje 100% nemški govoreči in zvočni film »Obtoženka, prisojitelj« Camilla Horn — Union: od danes dalje največje delo Ernesta Lubitscha »Monte Carlo«. Silajna govoreča in zvočna opera.

kritja bo sicer omogočilo povečanje obloka, vendar pa na škodo stabilnosti marke. Da bi se izdaja novih bankovcev omejila le na najnujnejšo potrebo, je direktorij državne banke istočasno povzidal diskont na 8%, od 7 na 10%, lombardno obrestno mero pa od 8 na 15%.

Izvajanje novih devizno-valutnih predpisov

Centrala industrijskih korporacij v Beogradu je na podlagi informacij, ki jih je prejela v finančnem ministruvstvu pri Narodni banki, izdala vsem svojim članom okrožnico glede izvajanja novih devizno-valutnih predpisov. Iz tega cirkularja je razvidno:

1. Zavarovanje valute pri izvozu in opravljanje dobjenih deviz je ukinjeno.
2. Izvoznik mora devize uvoziti in jih predati kakor pooblaščen banki zaradi prodaje na borzi (v kakšnem roku ni določeno; op. ur.). Privatna prodaja deviz je prepovedana.
3. Izvoznik, ki je obenem uvoznik, lahko devize od izvoza porabi za plačanje faktur za uvoženo blago in za druge poslovne stroške, mora pa to naknadno prijaviti Narodni banki, odnosno njeni podružnici z označbo, kakšne vsote neuvoženih deviz je porabil in za kakšen namen.
4. Uvoznik lahko kupi preko pooblaščenega banke v naši državi devize za plačanje uvoženega blaga in za plačanje stroškov, ki so v zvezi z uvozom blaga.
5. Nabavke deviz za plačanje kuponov, dividend, taniem kakor tudi za odplačilo posojil, ki so prijavljena finančnemu ministruvstvu ali Narodni banki, je treba prijaviti Narodni banki.
6. Za nova posojila v inozemstvu, za kreditiranje v inozemstvu ali za pošiljanje denarja na posodo v inozemstvu je potrebno predhodno dovoljenje Narodne banke.
7. Nakup deviz (valut) za polovanja v inozemstvo in za druge potrebe (kakor n. pr. za honorarje, za izvršene usluge itd.) je prost, s tem, da mora pooblaščen banka presoditi, če zahtevana vsota odgovarja položaju onega, ki zahteva devize (valute).

Narodna banka ne bo izdala posebnih generalnih navodil. Če pooblaščen banka ne ve, kako naj postopa, naj se za informacijo obrne na Narodno banko. Sankcije (kazni) za primer neizvajanja predpisov niso predvidene.

== Uveljavljanje omejitev za kupovanje pšenice v Vojevodini in odredb glede prisilnega mešanja pšenice za mleto. »Službene Novine« od 15. t. m. objavljajo naredbo trgovskega ministra glede kupovanja pšenice v Vojevodini, izdano na podlagi pooblastitve v zakonu za izdajo naknadnih uredb in predpisov za izvajanje zakona o izvozu in uvozu pšenice, rži in pšenične moke. Na podlagi te naredbe je nakup pšenice v vojevodinskih srezih omejen le za račun države. Druga naredba, ki je izdana na podlagi pooblastitve iz istega zakona, pa vsebuje predpise glede uporabe vojevodske moke za mleto v trgovskih mlinih. Obe naredbi sta z dnevom objave stopili v veljavo.

== Insolvenca Pančevske kreditne banke. Pančevska kreditna banka je že 19. maja t. l. ustavila izplačila, ker je postala nelikvidna. Vlagateljem je obljubljala popolno izplačilo vlog, vendar pa je v zadnjem času za primer izvensodne poravnave ponudila vlagateljem na posebnem sestanku le 70 do 75% brez obresti v toku petih let. To ponudbo pa so vlagatelji odbili, češ, da zavod lahko izplača vloge v celoti. Pri skupnih pasivah od 25 milijonov Din znašajo hranilne vloge 12 in pol milijona. Ker je uprava banke odklonila izplačilo v celoti, so vlagatelji te dni stavili sodišču predlog za otvoritev konkurza; banka pa je takoj za tem vložila predlog za uvedbo prisilno poravnalnega postopanja, v katerem nudi vlagateljem 50 odstotkov. Sodišče še ni izvršilo v tem vprašanju nikakega definitivnega sklepa.

== Tudi Rumunija ima slabšo letino. Kakor smo že dni poročali, je bila cenitev letošnjega pridelka žita v Madžarski ponovno znižana in bo pridelek precej manjši nego lani. Po najnovejših vesteh iz Bukarešte pa bo tudi rumunski pridelek zastajal za lanskim, čeprav bo nekoliko bolj, kakor v povprečju zadnjih pet let. Pri-

delek pšenice se ceni na 306 milijona stotov (lani 354), pridelek rži na 3,8 milijona stotov (4,6), pridelek ječmena na 17,1 milijona stotov (23,7) in pridelek ovsa na 8,8 milijona stotov (11,6).

== Švedski užigalčni trust in dunajski Kreditanstalt. V avstrijskih finančnih krogih se zadnje dni mnogo razpravlja o nameri vlade, da poleg tobačnega in solnega monopola uvede tudi monopol za užigalice. Inicijativa izhaja baje od voditelja švedskega užigalčnega trusta Ivarja Kreugerja, ki bi v takem primeru za odstop monopola dal Avstriji večje posojilo, kakor je to storil že v drugih državah. Kreditanstalt naj bi prevzela izvedbo tega monopola.

== Razgrnitev razporeda pridobnine za okoliš davčne uprave Ljubljana - okolica. Odmera pridobnine in davka na poslovni promet za davčno leto 1931. je izvršena za vse v okoliš davčne uprave Ljubljana - okolica se nahajajoče obrate in poklice in je razpored v smislu določil člena 131. zakona o neposrednih davkih razgrnjen na vpogled davčnim zavezanecem med navadnimi uradnimi urami v času od 20. t. m. do 28. t. m. pri davčni upravi za okoliš v Ljubljani, Justična palača, soba št. 107 (II. nadstropje). Vsa davčni zavezanec bo o ugotovljeni davčni osnovi in o dmerjenem davku še posebej obveščen s plačilnim nalogo. — Prizivni rok 30 dni teče od dneva, ki sledi prejemu plačilnega naloga. Morebitne pritožbe je kolkovati s kolkom za 20 Din.

== Dobave. Gradbeni oddelek direktorja državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave 100.000 kg cementa; strojni oddelek pa do 23. t. m. ponudbe glede dobave 2500 kg mašila in do 28. t. m. glede dobave 4700 zvilkov brzo-merilnih travok. (Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direktor državnega rudnika Kakanj sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave usnja, smole, kreme za sedla in 2000 m jeklenih vrvi.

Borze

16. julija.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednje velik. Tečaj se je v splošnem nekoliko dvignil, le London in Trst sta nekoliko popustila.

Na zagrebškem efektinm tržišču je vojna škoda v glavnem obdržala večeršnje tečaje. Za aranžma je bila zaključena po 368, za kaso pa po 370. 7% Blairovo posojilo, ki se je zadnji čas držalo skoro neizpremenjeno na višini 80, je danes nekoliko popustilo in je bilo zaključeno po 70,50 do 78. Do prometa je prišlo tudi v investicijskem posojilu po 84. Med bančnimi vrednotami je pri slabem zanimanju prišlo do zaključev le v Union banki po 157 in pozneje po 154 do 155, v Jugobanki po 67 in v Srpski po 190. Na tržišču industrijskih vrednot je Trboveljska zopet nekoliko nazadovala; trgovaška se je po 240 do 245. Razen tega je bil zaključek le še v Vevčah po 120.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2275,56 — 2282,39, Brusel 787,39 — 789,75, Curth 1096,65 — 1099,95, Dunaj 793,96 — 796,36, London 273,61 — 274,43, Newyork 5639,49 — 5656,49, Pariz 222,62 — 223,28, Praga 167,29 — 167,79, Trst 294,11 — 295,01.

Zagreb. Amsterdam 2275,56 — 2282,39, Dunaj 793,96 — 796,36, Brusel 787,39 — 789,75, London 273,61 — 274,43, Milan 294,11 — 295,01, Newyork kabel 5650,49 — 5667,49, Newyork ček 5639,49 — 5656,49, Pariz 221,62 — 222,28, Curth 1096,65 — 1099,95, Praga 167,29 — 167,79, Curth. Zagreb 8,09, Pariz 70,25, London 24,05, Newyork 515,37, Brusel 31,75, Milan 26,84, Madrid 48,90, Amsterdam 207,65, Dunaj 72,30, Sofija 3,73, Praga 15,2550, Varšava 57,65, Budimpešta 90,0250, Bukarešta 3,0575.

Elekti.

Ljubljana. 8% Blair 90,5 bl. 7% Blair 80,5 bl., Celjska 150 den., Ljubljanska kreditna 120 den., Prastrediona 950 den., Kreditni zavod 195 zaklj., Vevče 120 den., Stavna 40 den., Ruše 145 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 366 — 368, kasa 368 bl., za julij 368 bl., za december 369 — 372, investicijsko 84 — 85,5, agrarne 46 den., 6% begluške 69 — 60, 8% Blair 89 — 90, 7% Blair 77,5 — 78, 7% Drž. hipotek, banka 77 do 80; bančne vrednote: Prastrediona 957,5 do 965, Union 154 — 156, Jug 67 — 68, Ljubljanska kreditna 120 — 123, Narodna 6350 den., Srpska 190 — 191, Zemaljska 120 do 121, Poljo 53,5 — 55; industrijske vrednote: Narodna žumska 25 den., Gutmann 110 do 120, Slaveks 25 den., Slavonija 200 den., Danica 65 — 70, Sečerana 220 — 227,5, Brod vagon 52 bl., Union mlin 60 — 63, Vevče 120 — 122, Dubrovačka 300 — 340, Jadranska 520 bl., Oceanija 190 — 200, Trbovlje 237,5 — 242,5.

Beograd. Vojna škoda 368, 367, 865,50 zaklj., za december 374 den., 7% investicijsko 84 bl., 7% Blair 79,50 den., 6% begluške 58,50 — 61,50, Narodna 6650 bl.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (16. t. m.). Tendencja za les neizpremenjeno slaba. Zaključen je bil 1 vagon drv. Povpraševanje je za brastove remeljne (merkantilne kakovosti, ostrorobe, zdrave) v predpisanih dimenzijah za dobavo v juliju, avgustu in oktobru) ter za 1000 m³ bukovih testonov (za čimprejšnjo dobavo, Ico Sušak).

ZITO

+ Ljubljanska borza (16. t. m.). Tendencja za koruzo čvrsta. Zaključek ni bilo. Nudi se koruza, zdrava, rešelana, slovenska posaja, plačljiva v 30 dneh, pri milevski vozni po 150—152,50, pri navadni vozni po 155—157,50.

+ Novosadska blagovna borza (16. t. m.). Tendencja za koruzo čvrsta, v ostalem neizpremenjena. Promet: 48 vag. pšenice, 14 vag. koruze in 10 vag. moke. Pšenica: sremška nova, 78/79 kg 171—173. Koruza: baška 102,50—105; okolica Sombor 105 do 107,50; sremška, okolica Indija 102,50 do 105; okolica Sid 105—107,50. Ječmen: sremški, 64 kg 102,50—105. Otrobi: baški stari 117,50—122. Moka: baška 200 in 200c 280—300; 2c 260—280; 3c 240—260; 4c 220—230; 5c 180—190; 6c 125—135; sremsko-slavonska 200 in 200c 265—270; 2c 245—255; 3c 230—240; 4c 215—220; 5c 178—180; 6c 125—135.

Sport

Za rehabilitacijo gre!

»Mojeer z morja«, splitski Hajduk, drugi v Ljubljani. — V nedeljo se bo vršila tekma Ilirija: Hajduk na igrišču Ilirije.

Ilirija bo odigrala v nedeljo sedmo tekmo liginega prvenstva. V Ljubljano pride »mojeer z morja«, sloviti splitski Hajduk, dvakratni državni prvak, ki je baš preteklo nedeljo gladko odpravil Primorje ter bil našima vodilnima kluboma v vsem prvenstvu najtrši oreh ter najmočnejši nasprotnik. O tem dovolj jasno govori rezultat, ki jih je dosegel. Napram Iliriji v Splitu 14:0, napram Primorju v Splitu 5:1 in v Ljubljani 5:0. V nedeljo igra Ilirija s njim revanžno tekmo. Še bolj, kakor kdaj prej, je dolžna rehabilitirati svoj katastrofalni poraz v Splitu, dolžna je rehabilitirati ves slovenski nogomet. Ni treba vreči puške v koruzo in se ustrašiti velikega nasprotnika. Bori naj se srčno in odločno, zaigra naj z jekleno voljo in pogumom in naj skuša doseči vsaj časten rezultat, če se ji že ne bo posrečilo zmagati. Dolžna je to našemu nogometu, dolžna številnim gledalcem, vsemu občinstvu in svojim pristaešem.

Seveda stoji Ilirija pred eno najtežjih nalog. Splitski Hajduk je po svojem znanju, tehnično in kombinacijsko dovršeni ekshibicijski igri med favoriti za naslov prvaka Jugoslavije. V moštvi je več internacionalcev. Bonacič, Benčić, Lemešič, Mikičič, Marušič, Čulić in drugi so igrački, ki so že večkrat zastopali barve Jugoslavije. Letos je prišel Hajduk z uspešne turnee po Južni Ameriki, tam se je moštvo tehnično in taktično še izpopolnilo ter postalo tudi borbeno. Vsekakor je Hajduk vsega upoštevanja in spoštovanja vreden nasprotnik.

Ilirija bo morala pač napeti vse sile, če bo hotela uspeti. Nastopila bo najbrž z moštvom, ki je porazilo Concordijo. V znanju Hajduku seveda ni dorusila, skušala pa bo to paralizirati z borbenostjo in požrtovalnostjo. Za tekmo vlada v Ljubljani, pa tudi širom Slovenije ogromno zanimanje in je pričakovati rekordnega obiska. Tekma se bo vršila ob 17.45 na igrišču Ilirije, pred glavno igro bo predtekma.

Plavači GAK v Ljubljani

Plavalna sekcija SK Ilirije nastopi v nedeljo, 19. t. m. že drugič letos k mednarodnemu srečanju v gostih imajo moštvo Grazer Athletik-Kluba, s katerim se pomerijo v dvomatchu, obsegajočem naslednje discipline: 100 m prosto, 100 m hrbtno, 200 m prsno, 5 x 50 m prosto, 3 krat 100 m mešano in waterpolu.

GAK spada med najmočnejše avstrijske plavalne klube. Imena njegovih članov so v listi avstrijskih rekorderjev že leta nazaj vedno zastopana in avstrijsko plavalno reprezentanco si je brez GAK-a težko predstavljati: imeni Rödiger in Seitz sta v plavalnem svetu dobro znani!

Ilirija postavi v boj svojo kompletno gardo, ki je v tekmovalnih v letošnji sezoni dosegla že prave lepe in zadovoljive uspehe in je pričakovati prvostvornih rezultatov. Skoro sigurno je, da bo v štafeti 5 krat 50 m prosto izboljšal tudi jugoslovanski rekord.

Izven dvomatcha bo obsegal program še celo vrsto disciplin, v katerih bodo startali samo plavalci in plavalke Ilirije, med njimi skoke juniorjev in seniorjev.

Točen razpored in pričetek tekmovalja bomo objavili pravočasno.

Službene objave LNP

(S seje p. o. dne 15. julija 1931.)

Navzoči gg.: Setina, Novak, Kačar, Kovac, Accetto.

Zapisnik zadnje seje se odobri. — Odobrijo se prijateljske tekme dne 26. julija ZSK Hermes: SK Domžale v Domžalah; naknadno se odobrijo tekme SK Mura: SK Celje 5. t. m. v Murski Soboti, SK Rapid: SK Kapfenberg 28. VI. v Kapfenbergu. — Odobri se prijava turnirja SK Dobna I. in 2. avgusta v Trbovljah. — Določijo se prva poskusna tekma SK Zagorje: SK Retje, Trbovlje 19. julija v Zagorju. Poziva se SK Svoboda, Mrb., da javi do prihodnje seje eventualne zadržke proti verifikaciji igr. Parklića Martina za drug klub.

Preda se k. o. igr. Frangeš Ernest (SK Zeleničar) zaradi prestopa pri tekmi SK Celje: SK Zeleničar 12. t. m. v Celju. Poziva se MO Maribor, da imenovanega igralca zaslji ter da pošlje zapisnik o prihodnje seje. — Predasta se u. o. SK Svoboda, Lj. in ISSK Maribor, Mrb., ker 12. t. m. nista oddala postavbe moštva na predpisani tiskovini.

Verificirajo se s pravom nastopa 25. t. m. za SK Svoboda, Lj.: Paulović Mihael, za SK Zeleničar, Mrb. Kramarič Konrad.

V nedeljo 19. t. m. se določi prvenstvena tekma Ilirija: JSK Hajduk ob 17.45 popoldne na igrišču Ilirije. Dovolijo se predtekma. Službujoči odbornik g. inž. Kuljiš, nadzor nad blagajno g. Friedl. Ilirija mora postaviti osem rediteljev. Nastop službe pol ure pred pričetkom prve tekme.

Pozivajo se klubi, ki so že prejeli izkaznice v izpolnitve ter jih še niso vrnili, da jih vrnejo do prihodnje seje.

Seja k. o. LNP bo v petek 17. t. m. ob 19.15 v Delavski zbornici. Na isto se vabijo ob 19.15 naslednji: Trček Ivan (SK Kovotan), Skrajnar Josip (ZSK Hermes), Zupancič Ivan in Granič Josip (SK Ilirija). Igr. Skrajnar, ako je zadržan, naj pošlje po svojem klubu poročilo. Tajnik II.

Dva nova plavalna rekorda Wilfana je JPS verificiral na svoji zadnji seji, in sicer na 50 m prosto 28,4 in 200 m prosto 2:36,4.

SK Sava (Sevnica) priredi v nedeljo, 19. t. m. svojo klubovo kolesarsko dirko na 35 km dolgi progi Sevnica—Rajhenburg in nazaj. Dirka je obvezna za vse člane kluba. Pravico starta imajo vsi vozači Posavja. Start je točno ob 8. na trgu pred trgovino Kastelic.

Koturski savez, pododbor Ljubljana. Na pododborovi seji dne 29. junija se je soglasno sklenilo, da se priredi skupen celodnevni pododborov izlet v nedeljo dne 19. t. m. v Kamniško Bistrico. Zbirališče točno ob 5.30 zjutraj na Dumajski cesti pri gostilni Kačič. V slučaju slabega vremena se vrši izlet 8 dni pozneje. Prijatelji kolesarskega športa se vljudno vabijo.

Ljubljanski plavalni podsavez. Upravni odbor LPP je na svoji redni seji 15. t. m. soglasno sklenil, da se zaradi tega, ker ni došlo do medsebojnega razmaja z mariborsko občino, oziroma z upravo kopališča na Mariborskem otoku, prenese tekmovalje za prvenstvo podsaveza v plavalnju, waterpolu in skoči za leto 1931 v Ljubljano, in sicer v sportno kopališče Ilirije, naker se opozarjajo vsi klubi. Obenem opozarjamo vse klube, da je rok za prijavo k podsaveznemu prvenstvu 22. t. m., ter je do tega dne poslali vse prijave s takimi kakor tudi vse zaostale obveznosti. — Tajnik I.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 17. naprej trening za naslednje: Jančigaj, Svetic I. II., Zemljak, Slamič, Pišek I. II., Slapar, Čebobin, Jež, Sočan, Vrhovnik, Uršič, Senica, Erman.

SK Svoboda. Danes ob 20.30 seja odbora. Točno!

TSK Slovan. Danes važen sestanek I. moštva in rezerve. Ker ima klub na razporedu dvoje gostovanj, prosim, polnoštevilne udeležbe. Posebno se prosi, da se sestanka sigurno udeležijo g. Kluec.

SK Ilirija (dameka sekcija). Danes ob 18.15 bo na igrišču sestanek vseh članic. Ker se bo na njem obravnavalo vprašanje ureditve treningov, pozivamo vse članice, da se ga točno in polnoštevilno udeležijo.

Smučarski klub Ljubljana. Danes ob 20. bo v damski sobi kavarne Emona sestanek zaradi priprave piknika pri Tamarju v Planici. Prosimo vse članstvo, da se tega sestanka udeležijo v čim večjem številu, da izvolimo prireditveni odbor ter da se pomnimu o podrobnostih in določilih dan prireditve ter sponzorov.

Valentin Katajev:

Mračen slučaj

Predsednik uprave je z dolgimi koraki hodil po sobi in se končno spustil v naslanjač.

»Kaj naj toraj napravimo, sodrugi? Kaj bo? Kaj le bo?«

Člani uprave so nemo molčali.

Predsednik je zaril prste v lase in zašepetal:

»Bože... bože... Kaj bo? Kaj le bo? V ponedeljek je blagajnik »Himvilke« poveril dvanaest tisoč v gotovini in pobegnil. V torek se je takisto potrudil glavuh* »Rdeče krede«... osem tisoč... ponarejeno nakazilo... Bežal... Tretji dan »Ilgice-šivanke«. Inkasant... deset tisoč... zbežal... Predčerašnjim in včeraj so ves dan kradli v sosednjem kooperativu: eno in dvajset tisoč so odnesli. Upravitelj in predsednik sta zbežala. O, bože... V vsej naši ulici je ostal mimo nas nedotaknjen le še »Delo-Tobak«. Izgleda, da bo jutri...«

V tem trenutku je skočil v kabinet kurir Nikita.

»Na!« je dejal zasopel. »Blagajnik, onga, »Delo-Tobak« je pravkar z izvoščkom odpeljal na postajo petnajst tisoč!«

Zavladala je grobna tišina.

»Slutil sem že,« je gluho zašepetal

* glavni buhalter — glavni knjigovodja.

predsednik in smrtna bledega ga je obila. — »Slutil sem, da... Nu, sodrugi... Zdaj smo torej mi na vrsti... Nikogar ni več... Samo mi smo še...«

Predsednik je iznova pričel hoditi po kabinetu in vznemirjeno gojdat na uro. »Kaj naj napravimo? Moj bog, kaj naj napravimo? Nikita, pokliči knjigovodjo in blagajnika. Toda, za boga, hitro! Sicer, saj veš, Nikita... Tisto...«

Čez pet minut sta knjigovodja in blagajnik ponosno stopila v kabinet.

»Draga moja!« Dragaj prijatelja!« je radostno vzkliknil predsednik uprave. »Kako lepo od vaju, da sta prišla! Cemu ne sedeta? Nikita, stole! Sicer pa, kaj govorim! Nikita, naslanjače! Hočeta čaja? Kave? Ivan Ivanič, koliko kosčkov sladkorja želite? Pavel Vasiljevič, čemu ne vzamete limone? Veste, po zadnjih znanstvenih poizkusih je limona zelo, zelo dobra za... tisto... notranje motnje... kakor pravijo, tam, kjer pomaranče zore... H-he-he!«

Predsednik se je tesno primaknil h knjigovodji in blagajniku, ju prisrčno prijel za roke, ju pozorno gledal v oči in potihoma dejal:

»Pri »Delo-Tobaku« je šlo petnajst tisoč... Z izvoščkom... Blagajnik... Odnesel, veste...«

Iz življenja in sveta

Novosti na železnica

Namestu zapornic se uvedejo električni svetlobni signali — Telefonično nadzorovanje vlakov

Narajočji promet, ki se pa zaradi štednje skuša vzdrževati s čim manjšim številom osebja, zahteva na železnica čedalje popolnejših varnostnih naprav. Stare mehanične naprave se nadomeščajo z električnimi, ki delujejo ne le mnogo naglje in precizneje, marveč zahtevajo tudi znatno manj stree. Glede elektrifikacije varnostnih signalnih naprav je posebno napredna Avstrija, ki skuša v tem pogledu spraviti svoje železnice kolikor moči na višek. Železniške zapornice se bodo povsod nadomestile z električnimi svetlobnimi signali, ki delujejo popolnoma avtomatično, po nekem švedskem sistemu. Na vsakem prehodu sta nameščeni dve luči: zelena in rdeča. Zelena luč gori neprestano, dokler je prehod prost. Blizujoči se vlak pa avtomatično vklopi rdečo luč, in sicer iz tolikšne oddaljenosti, da se tudi najpočasnejše vozilo lahko še za časa umakne s proge.

Nadalje se bodo izpopolnili tako zvali dnevni signali ob progah. Semaforji z rdečo se bodo nadomestili s svetlobnimi signali, ki se sedaj preizkušajo na graškem, inoskrom kolodvoru in na dvajsetih drugih postajah. Dunajski kolodvor imajo take optične signale že dalj časa. Splošno se namerava namestu bele luči, ki je doslej označevala pramo progo, uvesti zelena luč, dočim bo rdeča luč tudi v bodoče kazala, da je proga zaprta.

Tretja praktična novost na avstrijskih železnica so osrednje kretniške postaje. Namestu dveh postaj za prestavljanje kretnic na obeh koncih kolodvora, se bodo v bodoče upravljale vse kretnice in signalne naprave z ene same osrednje postaje, kar bo znatno povečalo preglednost in s tem tudi varnost obratovanja. Ker pa se dajo slične postaje uporabljati samo na manjših kolodvorih, preizkušajo sedaj še neki nov izum, ki dopušča čisto mehanično prestavljanje kretnic na razdaljo 600 metrov.

Na progi Dunaj—Lundenburg so uvedli telefonično nadzorovanje vlakov med vsemi vmesnimi postajami. Izključevanje vlakov z zvočniki, ki se je naglo udomačilo že na skoro vseh večjih postajah, nameravajo sedaj uvesti tudi v premikalni službi po tovornih kolodvorih. Razširna služba pa se bo v bližnji bodočnosti še bolj modernizirala. Inženjer Rumpf je namreč izdelal načrt, po katerem bo vodja, ki nadzira premikanje, opremljen z majhno brezžično oddajno postajo, ki bo urejena za slišne Morsejeve znake, hkrati pa tudi za telefon. Vsak strojevodja bo imel priročen sprejemnik, po katerem bo v stalni zvezi z nadzornikom premikalne službe. Od vseh teh novosti se obetajo znatne pocenitve železniškega prometa ter večje varnosti in točnosti obratovanja.

Žarki proti raku

Francoski zdravniki so začeli uporabljati posebno metodo za obsevanje za rakom obolenih organov. Opazili so namreč, da menja bolno tkivo po prvem obsevanju ritmično svojo občutljivost za žarke in stanje največje občutljivosti, ko ima obsevanje najboljši učinek, se ponavlja periodično v presledkih, ki se dajo natančno določiti. Obsevanje v skladu s tem ponavljanjem je pokazalo zelo lepe uspehe, čeprav sta bistvo in vzrok tega pojava čisto neznana.

Spreminjanje spola

Dunajski profesor Steinach je v zadnjem času izvršil z živalmi vrsto novih poskusov, ki so dokazali, da se da spol spreminjati brez vcepitve drugospolnih žlez in celo brez uvedbe spolnih hormonov v žival drugega spola. Spreminjanje se izvrši z neposrednim vplivanjem na spolne žleze. Samice, ki so z njimi tako postopali, so dobile spolne znake samcev in sicer tudi v »duševnem« pogledu. Zasledovale so prave samice na isti način kakor normalni samci.

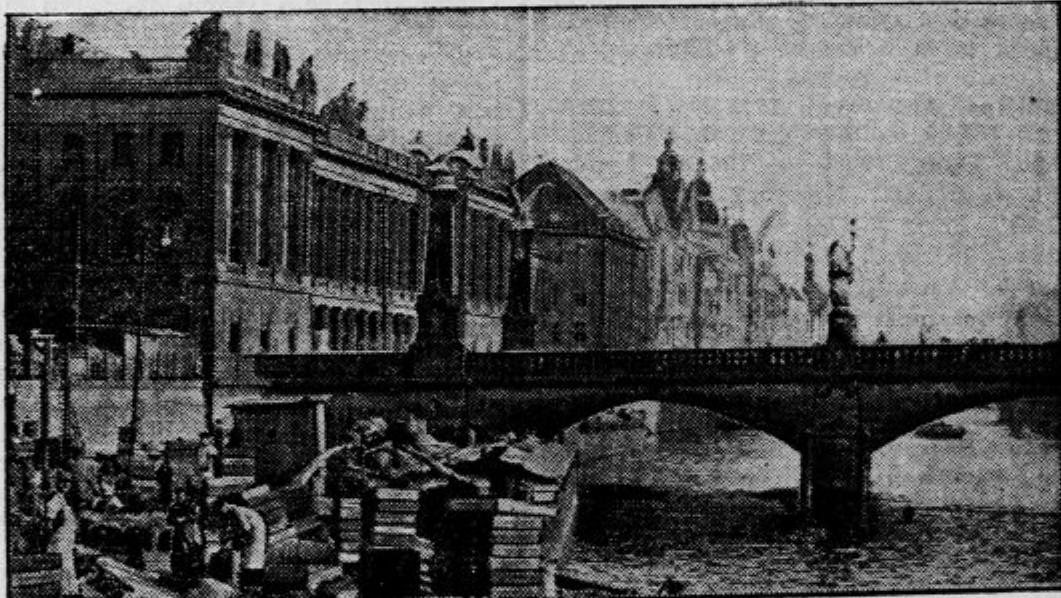
V 48 urah okoli sveta

Angleški mornariški in letalski strokovnjak, komander Kenworthy, je napisal v nekem londonskem listu članek, v katerem pravi med drugim: »V nekoliko letih bomo opravili pot okoli sveta v 48 urah v višini 20 km in s hitrostjo 1000 milj na uro. Osemindnevni rekord Posta in Gattyja bo mo kmalu prekosili. Če nekoliko let ne bodo brzine 750 km v višini 10.000 do 15.000 m nič nenavdne in če čez nekoliko let bomo dosegli brzino 1000 milj na uro.

Velike zračne proge pojdejo v bodoče skozi tenko, višje ozračje in uporabljali bomo hermetično zaprta letala iz same kovine. Pri uporabi kisika in umetnega kurjenja ni višini, v kateri lahko letimo, praktično postavljena nobena meja.

Raziskanje meseca z letali je samo še vprašanje časa. V sto letih se to ljudem ne bo zdelo nič bolj nemogoče nego gledanje v daljavo in brezžična telegrafija našim prednikom. Dosegli bomo tudi zveze z drugimi planeti solnčnega sistema.

Borza ne posluje

Berlinsko borzno poslojje je zaprto, denarni promet v Nemčiji počiva

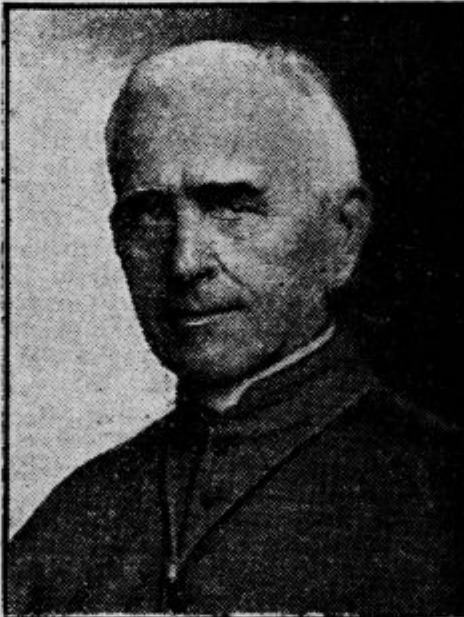
42-kratni oče

Iz Pariza poročajo: Oblasti so zaprle čevljarja Bayerja, ker je na originalen način ogoljufal državo. Ko je pri rojstvu svojega zadnjega otroka prišel oblasti naznaniti novega državljanca in so mu izplačali premijo, ki je v ta namen določena od socialnega skrbstva, je izmaknil 100 formulirjev za naznanjanje rojstev ter jih izpolnil 42. Vsako pot mu je oblast izplačala pripadajočo vsoto, ki je nanizala v 42 primerih skupno 60.000 frankov. Končno se je blagajniku pri blagajni socialnega skrbstva zdelo sumljivo, da se eden in isti očeč tolikokrat javlja. Naznanil ga je policiji, ki je uvedla preiskavo in ugotovila, da so bili podatki Bayerja lažni. Slepac pride pred sodišče.

Smrt od električnega vetrila

V salonu nekoga znanega lasničarja se je dogodila redka nesreča. Sedemnajstletna nastavljenka Herta Press je oprala neki dami lase, vzela električno vetrilo in jih pričela z njim sušiti. Nenadno pa je dekle kriknilo in se zgrudilo mrtvo na tla. Poklicani zdravnik je ugotovil srčno kap in smrt kot posledico električnega udara. Nesrečnica je postala žrtev kratkega stika v aparatu.

Nadškof dr. Kordač

najvišji cerkveni dostojanstvenik v ČSR je odstopil zaradi visoke starosti in rahlega zdravlja.

Kirurgovi spomini

Madžarski kirurg prof. Baranyi je na Dunaju objavil zanimive vojne spomine. L. 1915. je vodil garnizijsko bolnišnico v Pšemyslu in prišel v rusko ujetništvo. Moral je v Sibirijo. A Rusi so ga prihodnje leto poslali domov, in sicer takoj, čim so izvedeli, da je prejel odlikovanje z Nobelovo nagrado za delo o fiziologiji možganov.

Prof. Baranyi pripoveduje med drugim o naslednjem čudovitem doživljanju iz svojega delovanja na fronti. Nekoč je prišel k njemu v Pšemyslu vojak, ki je imel rano v glavi. Počutil se je sicer dobro, a krogla mu je gledala iz leve lične kosti, in sicer s konico namestu s spodnjim topim koncem. Profesor je napravil neverjetno ugotovitev. Krogla je predrla vojaku desno senco in skozi možgane pokukala iz leve ličnice, ni pa imela dovolj moči, da bi mogla popolnoma izstopiti. Vojak je govoril, ne da bi čutil težkoče. Šel je v bolnišnico, kjer je moral počakati, da bi se zacelila lukna v možganih. A nesreča nikoli ne počiva. Drugi dan, ko je bil Baranyi odstopen, je obiskal bolnišnico neki sanitetni dostojanstvenik. Ko je zagledal na videz neškodovanega vojaka s cigareto v roki, ga je vprašal, kako je prišel na kirurški oddelk. Vojak je pokazal na kroglo. »Malenkost!« se je nasmehnil vojni zdravnik. »Takoj jo bomo odstranili.« Zahteval je klešče in prijel kroglo z njimi. Zgledilo se je prav to, česar se je tako bal prof. Baranyi. Klešče so zdrknile in krogla je vsled sunka padla zopet v nezacepljen kanal, ki ga je povzročil strel v možganih. Pet sekund pozneje je obležal vojak mrtov.

Arktični poset „Zeppelina“ in „Malygina“

Sredi prihodnjega tedna se dvigne v Friedrichshafnu na arktično vožnjo »Zeppelin« pod vodstvom dr. Eckenerja, ki ga topot popelje naproti ruskemu ledolomilcu »Malyginu«. Na »Zeppelinu« bo tudi ruski učenjak prof. Samojlovič, junak s »Krasino«, ki je rešil ostanke ponesrečene Nobilove odprave. Zrakoplov in ledolomilec se bosta predvidoma sestala pri Vinskih in Kamenevih otokih in bosta zamenjala nekaj potnikov. — Zgoraj levo: »Malygin« v ledenem oceanu; desno: Prof. Samojlovič. Spodaj levo: dr. Eckener; na desni: Zrakoplov v trenutku, ko se dviga od tal

„Lepa Monetta“ — oproščena

Epilog ljubavne drame v St. Moritzu pred sodiščem

V zadnjih dveh dneh obravnave proti Mrs. Simoni Boulter so se čitale izjave znanih in znancev o obtožnici, nato pa so nastopili psihiatrji s svojimi mnenji. Maršica Calabrin, evakinja Boulterjeve, ji je napisala najboljše spričevalo. Pokojnega moža Reginalda je negovala z redko požrtvovalnostjo in sočutjem. Dokler je živel, ni poznala in nikoli nobenih prijateljev. Tudi druga evakinja se je izrazila podobno. Lady Haig, žena znanega angleškega maršala Haiga, pri kateri sta se Boulterjeva in Hofer osebno spoznala, smatra, da obtoženka ni bila pri čisti zavesti, ko je streljala na ljubimca. Njen oče pravi, da ne bi bilo nikoli prišlo tako daleč, če bi se bil Hofer vedel kakor pristojni gentleman. Simona je bila dober in priden otrok.

Zastopnik družine ubitega Hoferja je izjavil, da je njegova naloga paziti samo na to, da se ne bo v sodni dvorani ekrunil pokojnikov spomin. Odškodninskih zahtev nima. Zagovornik obtoženke je izjavil, da se po nalogu njegove klijentije vsak dan bere masa zadušica za ubito žrtev.

Nato je prof. Meier, ki je psihiatriral obtoženko, čital svoje obširno poročilo o življenju in duševnem stanju Simone Boulter. Njen zakon z Reginaldom Boulterjem je bil prav za prav nekakšne vrste platonična zveza brez erotičnih doživljanj. Po njegovi smrti jo je prevzel strah pred ljudmi. Srečanje s Hoferjem pa je v njej neudoma zdrnilo žensko. On jo je naravnost hipnotiziral. Zavedel se je dobro, da ima na sebi nekaj, čemur ne more odolovati drugi spol. Nekoč je celo rekel: »Kdaj se bo na meni že izgubilo tisto, kar privlači ženske?« Hofer je povzročil, da je postala Boulterjeva histerična. Zato je skrivaj čina, ki ga je obtoženka izvršila v zmedenosti čutov, ko ti mogla logično misliti. Dr. Meier je iz tega razloga kot zdravnik zahteval oprostitev.

Drugi psihiatr dr. Jörger, ravnatelj sanatorija, kjer je bila Boulterjeva internirana do razprave, je predložil sodnikom, da ima obtoženka vsak petek težek dan, ker se je tragedija odigrala na petek. Boulterjeva mu je pojasnila razmerje s Hoferjem takole: »V mojem pokojnem možu sem videla predvsem moralčno osebnost visoke vrednosti. Z njim skorajda nisva poznala zakonskih odnosov med možem in ženo. Hofer pa je razumsko nadkriljeval Boulterja, a ni poznal nobene morale. Zato je pomenil v mojem življenju atrakcijo.«

Nadalje je dr. Jörger sestavil posmrtno psihiatrsko sodbo o pokojnem Hoferju. Prečital je njegove knjižne in prišel do zaljučka, da je bil pisatelj brez duševnega ravnotežja. Srečanje z Boulterjevo mu je bilo samo zgodbica, nič več. Neverjetno je, kako je mogel Hofer, mož inteligence in psiholog, ravnati z Boulterjevo napreje kakor kavalir, potem pa jo hotel postaviti pred vrata hotelske sobe. Boulterjeva mu je bila samo ljubica pred vsemi ljudmi, on pa je plačeval njeno ljubezen z izdajstvom njenih najsvetejših čustev. Uboj Hoferja pomeni za obtoženko nekakšno vrsto moralčne samoobrambe. Boulterjeva ni zahtevala od Hoferja, naj jo vzame za ženo, prosila ga je samo ljubezni. Medtem ko je bilo razmerje s Hoferjem zanjo doživljanje in vsebina življenja, je smatral Hofer vse skupaj samo za epizodo v ljubavi in igri. Drama v St. Moritzu predstavlja torej nekakšen poraz Hoferjeve miselnosti.

Državni pravdnik je zahteval za Boulterjevo kazen tudi v imenu Koristi tujkega prometa, kajti tujec, ki obišče Švico, mora imeti zavest, da ga ščiti pravica osebne svobode v vsakem pogledu. Navzlic temu pa se je sodišče prepričalo, da ne zadene Boulterjeve nobena krivda in jo je oprostil.

Možitev 73-letne princese

Pariz je imel te dni senzacijo, kakršne ne doživlja vsak dan. Pred civilnim sodiščem se je vršila obravnava proti 73 letni princezi Amadeji de Broglie. Tožbo je naperil proti njeni vrhovni poglavar knežje hiše, vojvoda Cossé-Brissson. 73 letna princesa se namreč hoče omožiti s 30 let mlajšim vojvodom Ludvikom Ferdinandom Orleansko-Bourbonskim, evakom bivšega španskega kralja Alfonza XIII. Princeza se je popolnoma oddala za poroko, med njeni sorodniki pa se je dvignil vihar ogorčenja. Šef rodbine jo je hotel proglasiti za nepreračunljivo. Vsa njegova skrb pa velja v resnici princesinemu premoženju, ki ni majno in pride s poroko v nevarnost, da ne ostane več v doseganju rodbini. Tožitelj je navajal, da je princeza tako stara, da ne velja zaupati njeni pameti, ki navzven otročje oblike. Sodni dvor pa je bil drugega mnenja in je izjavil, da je v pogledu ljubezni in njene izbire vsak človek prost do skrajnih mej svojega življenja.

Katastrofa ruskega letala

V nedeljo zjutraj se je ponesrečilo v bližini postaje Alabino ob zapadni železnici 47 km od Moskve rusko vojaško letalo. Ob tej priliki se je ubilo več častnikov, med njimi namestnik načelnika generalnega štaba rdeče vojske Triandafilov, namestnik vodje urada za motorizacijo in mehancizacijo Kolomovskij in član štaba Arkadijev, dalje dva letalca, en opazovalec in en letalski tehnik. Sovjetska vlada je odredila, da se ima svojcem pokojnikov izplačevati pokojnina.

Pretep ob odprtem grobu

Pri nekem pogrebu v Vratislavi je prišlo te dni do velikega skandala. Dediči, ki so spremili pokojnika na pokopališče in so se vstopili okoli rakve, da bi vrgli v jamo zadnje prgišče prsti, so se, še predem je bil mrlič zasut z zemljo, med seboj sprli zaradi zapuščine. Spopad je dobil takšno obliko, da so se ljudje začeli zgrazati. Pokopališka uprava je morala pozvati na pomoč poseben oddelk policije, ki je srdite nasprotnike ločila in napravila pobužljiv prizorom na pokopališču konec. Dva izmed neprijetnih dedičev so aretirali in zaprli, vsi skupaj pa pridejo na zatožni klopi.

Dve novi žrtvi Čeka

Znamenitega ruskega učenjaka in člana moskovske Akademije znanosti, profesorja Lapareva, je Čeka obsodila na deset let ječe. Ker ima ta ustanova pravico obsojati vsakogar celo na smrt in to brez vsakega procesa, ne ve nihče za vzrok, ki je spravil nesrečnega učenjaka v ječo. Za njegovo ženo je imela ta obsodba isto tako katastrofalne posledice. Postala je brezpravna in so jo vrgli na cesto brez vsakih eksistenčnih sredstev. V svojem obupu je izvršila nesrečnica samomor.

Sadovi boksanja

Svetovni prvak v boksu Maks Schmeling se je vrnil iz Amerike domov. Ker ga je pri tekmi za svetovno prvenstvo American Stripling močno sunil v oko, so jelo Schmelinga napadati bolečine in čim je prišel v Berlin, se je podal k specialistu za očne bolezni. Zdravnik mu je prepovedal za naslednje mesece vsak trening, če hoče ozdraveti. Da bi se spustil ta čas v kakšno tekmo, sploh ni misliti.

Smrt zaradi kristavca

V bližini Velikoveca sta našli dve petletni deklici kristavce, ga razpolovili in jeli požirati pečke. Kmalu se je obeh otrok potila močna mrzlica in doma sta obe umrli zaradi zastrupljenja.

Vsak dan ena

— Pomislil, odrekla mi je roko! Koliko sem radi tega trpel!
— Potolajši se, hujše bi bilo, da je ni odrekla.

Vitamin zoper jalovost

Umetna materinska ljubezen v kroglicah

Iva mednarodnem kongresu fiziologov, ki se je vršil te dni v Bonnu na Nemškem, so vzbudili posebno pozornost referati o vitaminu, ki pospešuje materinsko ljubezen, o filmanju prebavnih organov v delu in o »inteligentnih izpitih«, ki jih je izvršil holandski profesor Buytendijks s podganami.

Ameriški učenjaki so že pred časom odkrili vitamin, ki so ga imenovali vitamin E in ki učinkuje na plodovitost. Nahaja se zlasti v pšeničnih kalerih in se da iz njihovega olja prideliti v precej čisti obliki. Če ga v hrani manjka, ima to že v drugi generaciji za posledico, da postanejo poskusne živali neplodovite. Posebno zanimivo pa je to, da so samice iz prve generacije, ki so jih krmili s tako hrano, popolnoma nedovzete za materinske počutke in svoje mladiče zanemarjajo, da bi morali poginiti, če bi se ne zavzel zanje eksperimentator, bazelski profesor Verzar, ki je izvršil te zanimive poskuse. A mladiči sami niso nikoli dozoreli, izzemši slučaj, ko jih je začel pitati s skrivnostnim vitaminom, ki je v večjih nego normalnih množinah povzročal spet nadnormalen razvitek spolnih organov in spolne dozorelosti.

Vprašanje bodočnosti je, v koliko se bodo dali ti rezultati praktično uporabiti pri ljudeh in če se materinska ljubezen pri ženskah, ki jim te lastnosti nedostajajo, ne bo dala umetno gojiti z vitaminom E v obliki kroglic, ki jih bodo prodajali v lekarnah. Morala se bo dala z njimi odpravljati tudi neplodovitost.

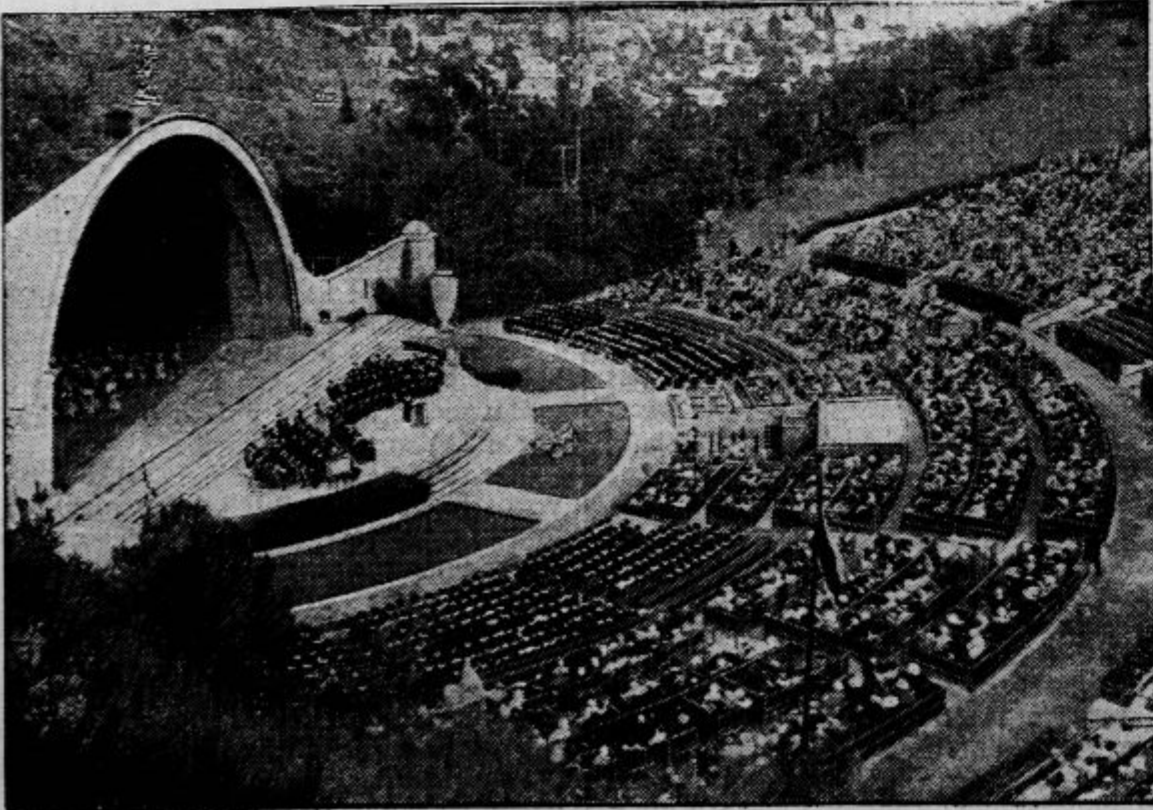
Japonski raziskovalec Kukuvara je predvajal prav nenavaden film, ki je kazal delovanje živih prebavnih organov. Kukuvara je preprosto izrezal okno v trebušno kožo in skozi to je filmal notranjost telesa. Neki nemški film je imelo isto vsebino, a filmanje se je izvršilo tu brez okna, s pomočjo Röntgenovih žarkov.

Prof. Buytendijks je izrezal podganam različno velike in različno ležee kose možganov. Pri tem se je izkazalo, da ni imelo nedostajanje teh možganskih delov nobenega vpliva na učljivost živali. Prav

Znanstvena astrologija

Na Dunaju je imel astrolog Edmund Herz pred številnim občinstvom predavanje o preračunavanju bodočnosti na astrološko znanstveni podlagi. Po kratkem uvodu o bistvu astrologije, je podprl njeno upravičenost s številnimi dokumenti, ki naj bi dokazali, da je to praktično zelo uporabna veda, ki je podvržena znatni še manj nego druge znanstvene discipline. Svoje napovedi bodočih dogodkov opira n. pr. na tabele greenwiške zvezdarne in astronomsko ugotovljene zvezdne in žarilna stanja. Tako lahko izračuna začetek ugodnih in neugodnih dob, napoveduje bodoče dogodke v človeškem življenju in more dati človeku dober svet glede izbire poklica, spremembe stanovanja, izselitve, zakonskih zadev itd. Astrolog hoče biti človeku opora v vsakem življenjskem položaju in ga obvarovati neprijetnosti in katastrof.

Amerika, ki je ne poznamo

Razdeljevanje nagrad dijakom, ki so napravili zaključni izpit na univerzi v Kaliforniji. Svečanosti se udeležuje tisočglava množica

Boris Rihteršič:

Iza

Včeraj popoldne sem šel k njej. Prav za prav sam ne vem, zakaj. In ko sem bil pri njenih vratih, sem jih odprl, ne da bi mi potrkal in stopil noter. Napol je sedela, na pol ležala na otomani in gledala proti oknu. Roko, ki je v njej držala cigareto, je leno pobesila, da se je skoraj dotikala tal. In sivkasto sinji dim se je ovijal okrog nje in jo zavijal kakor v tenak pajčolan, da se mi je zdelo, da je lepša, še očarljivejša kakor sicer.

Tiho po prstih sem stopil k njej in ji položil roko na ramo. Niti ozrla se ni!

>Ali si ti, Mirko?

>Ne!

>Ali si ti, Peter?

>Tudi ne!

>Kdo je potem? >Nervozno se je vrgla nazaj in se obrnila, da ni omahnila glava čez zgoljve otomane.

>Ti si, Branko? >Je rekla in ne vem kaj je bilo takrat v njenem glasu. Prijel, skoraj zmedel me je tisti glas. >Ti si, Branko?

Ce bi bilo kakor nekoč, bi se bil sklonil k njej in jo poljubil, tako poljubil, da bi ji ustnice zakrnavele. Toda od takrat je bilo že strašno dolgo. In vendar mi je rekla tako kakor nekdanj: >Ti si, Branko? >Kar čudno me pogledala, ko je videla, da me iz gubila gleda. Sam zlojezdi, kje sem jih zgubil. In kako jih nisem mogel najti. Potem sem pa vendar rekel:

>Da, jaz sem prišel, Iza. Kaj da me nisi čakala? >Kdaj si zadnjič še mislila da sploh še jadam po svetu?

>Kdaj sem zadnjič pomislila. Ni še

tako dolgo. Kakih pet minut.

>Pet minut? Tega ti pa ne morem verjeti.

>Ne moreš? Saj ni treba! Pa, če bi se vendar hotel prepričati? ...

Dala mi je v roko knjigo, ki je ležala zraven nje na otomani. Bila je knjiga, ki sem ji jo bil prinesel za zadnji god.

>Ali se je še spominjaš?

>O, da, sem rekel kar tja ven dan.

>Pa če bi jo morda še malo prelistal? >Ne da bi bil kaj pomislil sem ubogal. In v knjigi sem našel svojo sliko. Ne vem zakaj sem se potem zasmel. Morda zato, ker sem se spomnil, kako je prišla do tiste slike.

Bilo je še lani, ko sva si bila dobra. Neko nedeljo popoldne sva šla na izlet. S seboj sem vzel fotografski aparat, ker sem hotel napraviti nekaj njenih slik. In potem je hotela še ona fotografirati. Saj veste kako je z ženskami. Seveda sem ji ustregel. Prav neumno sem se ji postavil in potem me je fotografirala. In ko sem plesoč razvil, sem videl, da je to moja najboljša slika. In skoraj mesec dni ji je nisem hotel pokazati. Kako je takrat silila vame! In kmalu potem, ko je dobila sliko, sva se sporekla in se razšla. Prav za prav se niti sporekla nisva. Kar tako sva se razšla.

>V veliko čast mi je, >sem se nekako hotel opravičiti, za smeh, ki mi je prej ušel, toda izgovor je bil še bolj smešen.

>Nikar se ne norčuj! Samo to mi je rekla in umolknil sem. Potem se je

spet oglasila. >Kaj te je prineslo k meni?

>Kaj me je prineslo? Nič, prišel sem in sam ne vem zakaj. Saj veš, časih sem dostikrat hodil sem, in človeku pride pot v navado.

>Kakor konju, ki se ustavi pred gostilno, ki pelje gospodarja domov. Sicer ni primera nič posebnega ...

>Iza, pustiva to, >sem jo prekinil.

>Pogoriva se kaj pametnega.

>Kaj pametnega? >Kdaj sva še kaj pametnega govorila? >Kdaj si še čul od Ize pametno besedo? >Le povej, le povej!

Na pol je vstala, se sklonila in se mi zasmejala v obraz.

>Sicer pa ... saj veš ... saj moraš vse vedeti. Ali nisi čul dveh imen, ko si stopil v sobo?

>Seveda sem jih čul. No, in ... ?

>Nič! >Je rekla skoro hlastno in jezo.

>Tepec!

>Tako ... tako ...

>Da! >Je pritrdila. >Tepec si.

>Zato ne moreš z menoj pametno govoriti?

Počasi sem se sklonil k njej in prijel roko, ki je še zmeraj držala cigareto.

>Iza, ne bodi taka! Časih si bila drugačna ...

Trznila je in pogledala v tla.

>Da, drugačna sem bila, Branko. In ti?

>Morda sem bil tudi jaz?

>Branko!

>Kaj delaš zdaj? >Kje zdaj srkaš med?

>Kako misliš?

>Ali me ne razumeš? Lani si ga pri meni, kje ga letos?

>Zmeraj lepše primere. Najprej konj, zdaj metulj.

>Nikar me ne jezi. Povej!

>Čudna si postala, Iza?

>Nikar se ne izmikaj. Povej!

>Nikar!

>Nikar?

Zasmejala se mi je in vendar ni bil to smeh. Bil je očitek laži. Dobro sem to čutil v tej besedi.

>Zakaj mi praviš to? >Je potem rekla. >Saj veš, da te poznam, da ni bilo med nama tajnosti, ko si lani hodil k meni. Nikdar ti nisem očitala in vendar mi ne poveš resnice.

>Resnico sem ti povedal, Iza. Naveličal sem se žensk. Razočaral sem se nad njimi. Niso več take, kakor sem nekoč mislil.

>Razočaral si se? >Kajne, in zdaj si prišel k meni, da bi te potolažila. Kakor mamica sinčka, ki je padel v lužo in jih od očeta dobil?

>Da, tako nekako.

>Le pojdi naprej, tako brez misli, kakor si prišel k meni.

>Iza, nikar se ne norčuj.

>Ne norčujem se, Branko. Kaj misliš, da sem taka? >Kaj misliš, da te nisem dovolj dobro spoznal?

>Nisi me, Iza. Če bi me bila, bi drugače govorila, čisto drugače. In vendar praviš tako, kakor bi rekla vsaka druga. Čudna si postala.

Tiho brez besed, sem ponel njeno roko k ustnicam. Nisem je poljubil, samo gledal sem to njeno blede, kakor žamet gladko ročico, ki je drhtela. Gledal sem krvavi rubin, tako krvav, kakor njene ustnice. In takrat se mi jih je zahotelo, kakor otroku rdečih česjenj. Tako zelo, kakor še nikdar poprej.

>Iza, ali govoriš, kakor ti pravi srce?

>Naglo me je pogledala.

>Prav tako.

>Potem grem. Samo za slovo bi te še poljubil.

>Da bi me poljubil? >Ne!

>Ne! >... Sklonil sem se k njej in prijel njeno glavo.

>Ne, si rekla? In vendar bi te rad poljubil.

>Ne boš ne! >Skočila je pokoncu in me pogledala tako, kakor mačka pas. Skoraj, da sem čital v tem pogledu nekaj sovražstva.

>Ne boš me!

>Iza, ne bodi čudna.

Naglo sem jo privel k sebi. Iztrgati se mi je hotela iz objema, toda moje roke so bile močne. Vrgla je glavo nazaj, jaz pa sem se sklonil k njej in jo poljubil na ustnice, da jo je zabolelo, da je zastokala.

In takrat je nenadoma popustila. Kakor brez moči je obvisela na mojih rokah.

>Iza!

>Branko!

Položil sem jo na otomano.

>Zdaj pojdem, Iza, zdaj pojdem.

Kakor bi bila vnovič oživila, me je takrat pograbila za roko.

>Branko, ostani!

>Saj pride Mirko!

>Ne, ne!

>Saj pride Peter!

>Ne, ne, Branko, ostani ...

In ostal sem. Tiho, brez besed se je stisnila k meni. >Saj si prav tak, kakor si bil takrat, Branko. Tak kakor sem se te želela. Kakor sem hotela, da bi bil.

SOKOL

Braslovski Sokol ima svoje letno telovadišče

Braslovce, 16. julija

Sokol Braslovce je te dni kupil prostor za postavitev lastnega doma in za letno telovadišče od g. Rojčka v Rakovljah. Prostor se nahaja ob potoku Trebniku in ima prav lepo lego. Celih 25 let je braslovski Sokol zival gostoljubnost tuje strehe. Posebno trgovce br. Pauer je bil naklonjen društvu in mu je v svojem poslopu na Legantu dal na razpolago prostor za telovadbo in dramske vpriprave. Ob hmeljski sezoni pa je br. Pauer vsako leto potreboval ta prostor zase, tako da ga Sokol v tem času ni mogel uporabljati. Tudi ob budih zimah je bilo nemogoče na Legantu telovaditi in prirejati igre. Z združenimi močmi je torej društvo sedaj v lasti stavbišča in zadošči prostornega letnega telovadišča. Graditi se bo začel dom pomladi, 25. letnico svojega obstoja bo društvo proslavilo z velikim javnim nastopom s sodelovanjem vseh okoliških društev na Veliko Gospojino 15. avgusta že na lastnem letnem telovadišču.

Uprava sokolske župe Ljubljana nam je poslala: V nedeljo 19. t. m. dopoldne bo na pokopališču v Bohinju odkritje spomenika blagopokojnemu bratu Tonetu Maleju, ki je žrtvovalec lanske leto ob priliki mednarodnih tekem v Luxemburgu svoje mlado življenje na oltar domovine in sodelovanja. Pozivamo vse članstvo društva naše župe, da se udeležijo te svečanosti v čim večjem številu po možnosti v kroju, da prisostvuje odkritju spomenika in s tem počasti spomin nepozabnega brata Toneta Maleja. Odhod z jutranjimi vlaki.

Sokol Medija-Izlake priredi 19. t. m. svoj prvi javni nastop s prosto zabavo. Sodelovala bo priznana zagorska rudniška godba. Začetek ob 15. Okoliška društva in Sokolu naklonjeno občinstvo vladno vabljeni!

Sokolsko društvo Kočevje vabi na izredni občni zbor, ki bo 23. t. m. ob pol 8. zvečer pri Beljani. Dnevni red: Vprašanje Sokolskega doma. Prosimo polnoštevilne udeležbe!

Sokolsko društvo Rimske toplice - Smarjeta je priredilo v nedeljo popoldne na vrtu hotela »Nova Pošta« javni telovadni nastop, ki je povsem zadovoljivo uspel. Pri popoldanskih vlakih je bil z godbo na čelu časten sprejem gostov, nakar se je vršila javna telovadba. Kot prvi so nastopili moška in ženska deca, ki je izvajala vaje drvari, perice in kosci, ki jih je sestavil br. Stanko Burja, zatem moški naraščaj, člani in člani. Sledila je orodna telovadba, vaje so izvajali poleg domačih številni telovadci iz okoliških društev. Na orodju nas je naravnost zadel mlad telovadev v vrsti naraščaja s svojim izredno lagodnim tehničnim znanjem, včlanjen pri sokolskem društvu v Sv. Jedrti nad Laskim. Vsekar je bil poset iz ostalih bratskih društev povsem zadovoljiv, za kar moramo izreči vsem svojo zahvalo. Zares polnoštevilno pa so nas obiskali mlčki (deca), katero smo morali zaradi prevelikega števila pri nastopu grupirati v tri oddelke, ki so potem vsak posamič nastopili. Zaključno točko je tvorila moška deca domačega društva z igrami, ki so vzbujale med gledalci priskočno in veselo ploskanje. Po nastopu se je razvila od odhoda večernih vlakov prijetna prosta zabava, nato pa intimen družabni večer. Gmotni in moralni uspeh prireditelje je povoljen. Sodelovala je železniška godba iz Zidanega mosta. Vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli, da je prireditev čim bolj zadovoljivo uspešna, izrekamo najpriščnejšo zahvalo za bratsko delo in trud. — L. T.

Sokolsko društvo Poljane je imelo preteklo nedeljo telovadni nastop na šolskem vrtu v Peklu. Društvo je bilo ustanovljeno lani novembra in je pokazalo ob svojem prvem javnem nastopu toliko agilitnosti in uspešnega sokolskega dela v vsakem oziru, da je lahko našim organizacijam v vzgled in vzpodbudo. Dopoldne se je po sprejemanju sosednjih sokolskih društev vršil sprevod po Peklu do Sp. Poljanc ter je bila povorka z vseh hiš, na katerih so povsod plapolale državne zastave. Navdušeno pozdravljena. Po povorki so se vršile skušnje posameznih oddelkov. Javni telovadni nastop se je pričel popoldne ob 15. pod vodstvom br. načelnika Živka in s. načelnice Požeg. Nastopilo je 25 moške dece, 12 ženske dece, 12 ženskega naraščaja, 15 moškega na-

Gospodinie, hotelirji in gostilničarji pozor!

Novo praktično hladno in toplo konzerviranje z patentiranim aparatom »BECO« za konzerviranje

Brezplačno predvajanje od sobote 18. julija do inkl. ponedeljka 20. julija od 4. do 7. ure popoldne v hotelu Štrukelj, Ljubljana. — Ne pozabite nas posetiti!

9307

raščaja, 42 članov in 22 članice. Članice so nastopile z vajami s snopi in z vesli. Sodelovalo je tudi vojsko iz Slov. Bistrice, ki je nastopilo s prostimi vajami in z vajami s puškami. Pri orodni telovadbi se je vršila štafeta. Med telovadbo so prikora-kali na telovadišče vsi oddelki, nakar je starešina domačega društva br. Kovič iskreno pozdravil bratska društva in občinstvo, v imenu župne uprave pa je pozdravil starešina br. dr. Mejak. Telovadni nastop je uspel vsestransko dobro in je lahko Sokol v Poljancih s svojim delom povsem zadovoljen. Po telovadbi se je vršila zabava, pri kateri je kakor prej pri telovadnem nastopu marljivo igrala sokolska godba iz Središča.

Sokolska četa na Kobilju bo imela društveno prireditev z javnim nastopom v nedeljo 19. t. m. Četniki društva sredi lepšega zelenega Pohorja so pokazali pri letosnjih prireditvah veliko poštrevnost, tako da zaslužijo, da pohitimo Sokoli in Sokolice v kar največjem številu v nedeljo na njihovo prireditev. Odhod iz Konjic z jutranjim avtobusom do Oplotnice, iz Oplotnice naprej peš na Kobilju, kjer se vrši isti dan žegnanje, povratek s posebnim avtobusom iz Oplotnice ob 20. Pridite!

Iz življenja na dežel

RADOMLJE. V nedeljo 19. t. m. ob 16. ima tukajšnje sokolsko društvo na vrtu br. Cerarja svoj redni letni telovadni nastop združen z vrtno veselico. Vabljeni so vsa sosedna društva in vsi prijatelji Sokolstva, da se udeležijo naše prireditve v čim večjem številu.

ZAGORJE. Ob prijazni cesti Zagorje-Trojan na Izlahah, kjer se nahaja tudi znano termalno kopališče Medija-Izlake, se je pred leti ustanovil Sokol, katerega uspešno delovanje je bilo zaradi različnih vir oteženo. Vztrajnost pa je premagala vse težave. Sedajni načelnik br. Bregar je zbral lepo sokolsko četo, ki jo je izvežbal z velikim trudom. V nedeljo 19. t. m. bo društveni javni nastop. Pri Bregarjevih gostilni bo sprejem gostov, nato pa odhod z rudniško godbo na telovadni prostor. — Pododbor SPD priredi v soboto in nedeljo 25. in 26. t. m. velik izlet na Čemšenjsko planino. Odhod v soboto ob 16. Zbirališče pred Brvarjevo gostilno v Toplicah. — Slovenska otvoritev koč na Sv. gori bo 9. avgusta, na kar opozarjamo prijatelje planin. — Pri Dolinskih v Po-toski vasi so te dni nalagali žito na vo-zove. Sin Viktor je imel opravka z vprego, pa ga je konj, ki se je otrsaval muh, brnil v glavo in mu prebil čelo nad očesom.

V Kotredeski je nekdo nastavljal ribam vabe, a je ujel dva modrasa. Kopalci, zlasti otroci, se opozarjajo, naj bodo pri kopanju v Kotredeski previdni.

RIMSKE TOPLICE. Šmarjetski sejem se je vršil 15. t. m. in je bil od prodajalcev dobro obiskan, od kupec in mešetarjev pa slabo. Živinskih kupčij je bilo sklenjenih izredno malo. Kmetje niso mogli ugodno prodati svoje živine. — Kopališka sezona v našem kopališču je v polnem razmahu. Kopališče je do zadnjega kotička zasedeno. Dnevno se prihajajo obiskovalci, ki si iščejo stanovanj po okoliških hišah in vilah. Zaradi silne vročine je Savinja polna kopalev. Zemlja po travnikih in poljih je vsa izsušena. Termometer je kazal 15. t. m. na solncu 49, a v senci 43 stopinj C. Suša se obušti že v vodovodih. V višje ležečih hišah z vodovodno napeljavo stalno primanjkuje vode. — Tiskarski škrt si je v »Jutrove« dopisoval »Novice iz Rimskih toplice« dovolil korekturo naše notice, ko smo poročali, da se je železniški vratar in posestnik sin Mihael Kajtna, doma z Ogeč pri Rimskih toplicah, peljal s kolesom iz Jurklošča proti domu in da je na ostrem ovinku kmalu zadel ob nasproti prihajajoči voz, zaradi česar je zavozil vstran in se obušil poškodoval po glavi in rokah. Tiskarski škrt je napravil iz voza vlak, dasi na kraju, kjer se je pripetila nesreča, ni nobene železnice. — MALA NEDELJA. V ostrju naše panonske zemlje, v zgodovinsko znameniti in prirodno romantični Mali Nedelji bo imelo do-

maše gasilno društvo v nedeljo 19. t. m. prireditev, na kateri bo sodelovalo ljubotmersko gasilno društvo. To bo imelo ob 15. na šoli svoje velike gasilske vaje z novo motorno brigadno ob zvokih izvrstne domače godbe. Za tem bo v Društvenem domu akademija. Govoril bo agilni načelnik ljubotmerske gasilske župe g. Kuharč o pomenu gasilstva v službi naroda in države. Sledili bodo petje, godba in igra »Gasilec Anžec«. Napisal bo v dvorani prosta zabava s plesom. Ta nedeljska prireditev bo nekaka gasilska manifestacija. Uverjeni smo, da bodo zadovoljni vsi, ki si bodo izbrali ta dan za izlet k naši narodnozavedni Mali Nedelji in imajo smisel za romantično lepš kraj, ter so prijatelji prišleke gostoljubnosti in ljubitelji lepe pesmi. Med Pri-ki je lušno!

SLATINA RADENCI. Uprava zdravilišča je prejšnji pavičlon podrla in ga nado-mestila z večjim paviljonom, v katerem godbeniki razveseljujejo trikrat dnevno kopališke goste. Prošili pa bi, da zaigrajo večkrat kako slovensko pesem, s katero naj pokažejo inozemcem, da tudi naša domovina premore ubrano glasbo. — K tukajšnji finančni kontroli je imenovan za stareši-nog preglednik g. Železnikar Franc. Sedajni vršilec poslov starešine odide na lastno prošnjo proč. Vršilec poslov, podpregled-nik g. Stancer Franjo je bil med nami 5 let in je bil zaradi svoje vladnosti in po-strežljivosti med prebivalci kakor tudi med podrejenim osebjem zelo priljubljen. Z od-hodom g. Stancerja izgubi kraj tudi agil-nega delavca na kulturnem polju. Želimo mu na njegovem novem službenem mestu obilo sreče.

SV. KRIZ NAD MARIBOROM. V nedeljo 19. t. m. so vabljivi vsi okoličani in Mariborčani na prelep območje Sv. Križa, kjer bo blagoslovitev novozgrajenega občinskega vodovoda za vas Sv. Križ. Blagoslovitev bo izvršena na slovesen način ob 9. in bo sodelovala znana kamniška godba.

Iz Kranja

— Proslava 20letnice zadrge rakodel-skih in sorodnih obrti v Kranju bo v ne-deljo 19. t. m. Na predvečer bo na Glav-nem trgu promenadni koncert, v nedeljo sprejem gostov pri jutranjih vlakih, nato ob pol 9. odhod v mesto, ob 9. masa za-dušnica za pokojne obrtnike in poklonitev manom prvega načelnika zadrge na pokopališču. Ob 11. bo v hotelu »Stari pošte« slavnostno zborovanje obrtništva, ob 13. pa banket. Prireditelj bo zaključila velika obrtniška veselica v vseh prostorih hotela »Kranjskega dvora« (Peterlin). Čisti dob-ček je namenjen gradnji Narodnega do-ma.

— Lepa prireditev češke besede. Kranjski Čehoslovaki so priredili preteklo ne-deljo zelo uspešno narodno veselico na La-borah. Prišla sta tudi konzul g. dr. Ševčík in češkoslovaki poslanik g. dr. Flieder. Na sporedu so bile najrazličnejše zabavne toč-ke, ki so razveseljevale udeležence do pol-noči.

— Odbor Kola jugosloveskih ester je omogočil 10 otrokom osnovne šole počit-niško bivanje v koloniji na Rakitni, nekaj otrok pa je odšlo k morju v Dečji dom Franje Tavčarjeve v Kraljevi.

— Izredni občni zbor podružnice SPD v Kranju bo v torek 28. t. m. ob 20. v re-stavracijskih prostorih Narodnega doma. Dnevni red: Izpopolnitev odbora.

Iz Trilža

— Kino bo predvajal v soboto in nede-ljo veliki revijski operetni zvočni film »Sa-mo tla in predigro »Miško Miky«.

Z Jesenic

— Predavanje. V soboto 18. t. m. ob 21. priredi podružnica »Sočec« na Jesenicah v Tancerjevi restavraciji predavanje. Preda-val bo predsednik podružnice mag. ph. g. Jože Zebakar o primorskih Slovencih pred vojno, med vojno in po vojni. Vabljeni in dobro došli vsi!

— Novi ulični napis. Te dni je dala mestna uprava namestiti nove učne tablice z označbo trgov, čest in ulic in z novo raz-poreditvijo hišnih števk po vsem mestu. To je bilo že v resnici skrajni čas glode

na zelo obsežen teritorij našega mesta, v katerem se je bilo tuju nemogoče orien-tirati, ker so bile hišne številke silno zme-šane.

Iz Litije

— Škropljenje po litijah ulicah. Iz vrt naših tržanov se je večkrat sprožila misel, da si nabavimo škroplilnico za prah; v vro-čih dnevih je namreč cestni prah za naš kraj res ena najhujših nadleg. Te dni pa se je naša želja uresničila. V akcijo so stopili naši gasilci, ki so z motoro namočili naše ulice. Razumevanje naših gasilcev je našlo povsod pohvalo. Želimo, da nastopijo naši gasilci vedno, kadar bo zopet potreba. Ka-kor čujemo, so gasilci našli tudi kritje za bencin pri občini in tržanih. Stalno škrop-ljenje ulic pa je nujno potrebno, če hoče-mo, da bo postala Litija vabljiv kraj za letovističarje.

— Gasilska veselica bo v nedeljo po-poldne na senčnem vrtu Brenove gostilne. Sodelovala bo lastna godba na pihala.

— Družabna vest. Znanj sportnik in sa-vezni nogometni sodnik g. Vlado Kramar, šif, prokurist lesne tvrdke »Reka«, je bil pred dnevi prepeljan v ljubljansko bolni-co, kjer je bil takoj operiran in je operaci-jo srečno prešal. Simpatičnemu sportniku in družabniku želimo skorajšjega okre-vanja!

Iz Trbovelj

— Redukcije. Pri podjetju inž. Dukić je bilo odpuščanih zopet 123 delavcev, od teh okrog 50 domačinov, ki pa jih bo baje zaposlil rudnik TPD.

— NSZ se je preselila iz svojih dose-danih prostorov v Fortetovi gostilni v prostore g. Jakoba Božiča nasproti Sokol-skega doma.

Iz Hrastnika

— Otvoritev sportnega igrišča. Sportni klub »Rudar« v Hrastniku, ki je z marli-vim in vztrajnim delom dokončal svoje igrišče, bo to v nedeljo 19. t. m. otvoril s primerno proslavo. Pri prireditvi bodo go-stovala nogometna moštva iz Zagorja in Trbovelj in od SK »Hrastnika«, ki se bodo borila za lično diplomu, katero bo priredi-telj izročil zmagovalcu. Tekme bodo do-poldne in popoldne, potem pa bo na vrtu g. Draga Logarja velika vrtna veselica, pri kateri bo sodelovala polnoštevilna rud-niška godba. Pridite!

Iz Novega mesta

— Več previdnosti. Predvčerajšnjim okrog 14. so se nadele h kopanju v Krko učiteljici Lojzka Bon iz Birčne vasi, hčerka orožniškega komandirja, in Julka Lapanja, hčerka železniškega uradnika. Na novomeš-ki postaji. Kopalki sta se pri Planinskih strojarjih podali v vodo. Naenkrat pa je Bonovi, ki je hotela plavati po Krki, nar-metrov od breza nenadoma zagrabil močan vrtnec in jo hipoma potegnil pod vo-do. Z vso svojo močjo se je pognala na površje ter pričela obupno klicati na pomoč. Lapanjatova ji je brez premišljanja prihitela na pomoč. Pri prijemu potaplja-joče pa jo je slednja v smrtno strahu prišla pod vodo. In nevarn- položaja je prvo obil sigurne smrti neki mladi čoln- ki je bil v bližini. Lapanjatova pa je rešila ko-palka Vika Burja, ki je vzela pri nasprot-nem bregu pri perliniku trgovca Kobeta, kjer se je kopala. Čoln in pohitela z njim na lice mesta ter tako rešila Lapanjatovo iz obupnega valov. Obe so takoj spravili prepadeni, izmučeni in blede od prestanega strahu na stanovanje g. Lapanja. Kopalki naj se ne poslužujejo pri kopanju obrežji, katerih nevarnosti ne poznajo, ker ima mestna uprava za kopanje dovolj obsežno kopališče na Loku, kjer so pri rokah ved-no večji in

Cene malih oglasov:

Zemlje, dopolnjevanje, razpisna ter oglaševalska, reklamna ali posredovalna značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za št. 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglaš.: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za št. 3.— Din. Če naj pove naslov Oglasni oddelček »Jutra«, je plačati še pristojbino 2.— Din. Pristojbina je vplačati obnemem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11842.— Telefon številka 2492, 3492

Malih oglasov

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Izkušbo dobi

Plačil. natakarija
krobova in mariborska, s
10.000 Din kavci, ležem
za kopalnico in kopalni
— Ponudbe na oglašni
»Jutra« pod št. 3347-1

Vrtarja

ki bi opravil vsa poljska
dela, sprejemam takoj. Po-
nudbe s zahtevno plačo in
navedbo doseganja služb
na oglašni oddelček »Jutra«
pod št. 3343-1

Vajenca (pikolo)

hotelsko sobarico
za večjo restavracijo, s
hrano in stanovanjem, ter
za Dalmatino sprejemam tak-
koj, Martin Lubej, Palace
hotel, Kastel Stari, Dalm-
acija. 33983-1

Trg. vajenca

v manufakturno trgovino
sprejme takoj A. Božič,
Kranj. 31165-1

Trg. učenko

s modrostjo in izkušnjo
v pridlo, pridno in pošteno,
vendar ne sprejme v
trgovino mešane blaga
Peter Setina, Sevnica.
33511-1

Kroj. pomočnika

mlajšega, dobro izurjenega
v velikem delu, sprejme
takoj Simona Janež, kraj-
jevec, Radeče pri Zid-
nem mostu. 33510-1

Pletilsko učenko

proti plači sprejemam na
Opekarni cesti št. 32.
33540-1

Mizar. pomočnika

mlajšega sprejme takoj I.
Sedej, Ljubljana, Mala čol-
narska 5. 33534-1

Več zidarjev

zidarjev — proti dobi-
li sprejme Ljubljanska
gradbena družba. 33542-1

Vrvarja

dobrega samostojnega de-
lavca, ki je več samo-
stojnega popravilja de-
lovstvih vrvi, šče za takoj
industrijske podjele.
Ponudbe s — balina oglaš-
na oglašni oddelček »Jutra«
pod št. 33515-1

Korespondentinja

na nemščino in hrvaščino
sprejemam takoj. Le go-
spodnja, katere se v ob-
sejnih poslojih, naj po-
jejeje ponudbe s navedbo
doseganja zaposlitve (epi-
ževala samo v prepisu) na
oglas. oddelček »Jutra«
pod št. 33531-1

6 soboslikarskih in

pleš. pomočnikov
ter specialista za »Spiri-
tehnike« sprejme Drago
Singer, slikarski mojster v
Križem ob Savi. 33513-1

Spretna prodajalka

s takoj kavci, dobi ta-
koj službo. Naslov v ogl.
oddelku »Jutra«. 33545-1

Učenko

sprejemam v galanterijsko
trgovino. Naslov v oglaš.
oddelku »Jutra«. 33568-1

Natakarijo

pride in pošteno sprej-
mam takoj na Bledu. Naslov
»Jutra« pod št. 33571-1

Šoferja

samojzvega in trolejskega, s
daljšo prakso, sprejme ta-
koj Brozopromet, Miklošiče-
va cesta 4. 33573-1

Natakarijo

na — 34 let staro, prikup-
ljivo znanostjo, sprejemam
takoj za Bled. Naslov
oglasnem oddelku »Jutra«. 33579-1

Trg. vajenca

sprejme manufakturna trgo-
vina v Ljubljani. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 33581-1

Učenko

ki ima veselje do izdel-
ovanja perila, sprejemam ta-
koj. Naslov v oglašni
oddelku »Jutra«. 33585-1

Učenko

ki ima veselje do pletil-
stva, sprejemam takoj. Na-
slov v oglašni oddelku
»Jutra«. 33586-1

Zasluzek

150 do 300 dinarjev
dnevno
zahtevajo oni, ki imajo
mного poznavstval za od-
govor znamke — Kosmos.
Ljubljana, poštni predal 307.
33593-3

Kolesa

Damsko kolo
sicer novo poceni napre-
daj. — Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 33573-11

Dve moški kolesi

poceni napredaj v gar-
dobi pri Pigojcu. 33584-11

Motorna vozila

Motorno kolo
dobro ohranjeno poceni
proda Sebenik, Knezo-
va ul. 28, Ljubljana. 33592-10

Peugeot

10294 HP, v brezbenem
stanju, odprt, izredno
uporaben tudi kot pol-
toro, za 600 kg, za Din
15.000 proda Inf. I. Lovše,
Firestone, Ljubljana, Tav-
čarjeva ulica 1. 33362-10

Kupim

ladjska tla
najceneje nudim »Jutra«
Streliška ulica 33. 33451-7

Železnih tračnic

kompletno žago
10-15 km, po 7 ali 9 kg,
po 1 meter dolgih ter
za 2 popolnoma jarmeniku
ter odgovarjajočim strojem
kupim. Ponudbe franco va-
gon železnika postaja na
naslov: Pero Gnjec, Sjet-
na kod Sarajeva. 33391-7

Kapital

Družabnika
s koncesijo za kakršnokoli
obrt iščem za mesto. Hika
in kraj prikladna za kar-
koli. Event. tudi oddam
za več let v najem ali
prodajam — Matko Gasper
Ctomonelj št. 115. 33391-16

Trgovski potniki

Fiksus in provizijo
odmno potnikom za obisk
privatnih strank za Ljub-
ljano in okolico, ter sebo
Dražica, kasovina, Pomen-
na oglašni oddelček »Jutra«
pod št. »Fiksus in pro-
vizija«. 27662-5

Dva potnika

manufakturne stroke — za
obisk privatnih strank v
Mariboru, sprejemam. »Pe-
ljajina in v tej stranki
vrednotim se tudi lep za-
sluzek. Ponudbe na podru-
nico »Jutra« v Mariboru
pod značko »Lep zaslužek«
33396-5

Moje gospodinske

in kons. predmete
dajem v komisijo, na ob-
roke, na odprt račun ter
prodajam iste potem do-
stojnih potnikov. — Lahka
prodaja in velika množica
zahtevam — Trgovska hiša
Schapira, Miklošičeva 14.
33539-5

Pouk

Camernikova
šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36
(Jugo-Auto) telefon 2296.
Prva obisk. koncesionarna
Prospekt 15 sastonj — 251
šte ponji

Instruktorja

za popravni inšp. v mate-
matiki iščem za gimnazij.
sedmošolca. Ponudbe pod
»Matematika 7« na oglaš.
oddelku »Jutra«. 33539-4

Službe išče

Lesni manipulant
ozir. prejemalca lesa, vajen
tudi v pisarni, šče primer-
no službo. Ponudbe na oglaš-
ni oddelček »Jutra« pod št. 33540-2

Trgovski pomočnik

zeli premeniti službo s 1.
septembrom. Ponudbe na
oglas. oddelku »Jutra« pod
št. »Poston — Ormoč«. 33516-2

Brivski pomočnik

dobro delavec, buhi štucar,
šče službo za takoj.
Solek, Franc, Ljubljana,
Sv. Jakoba 5. 33547-2

Mesarski pomočnik

rojaščinu proti, šče službo
za takoj. Ponudbe na oglaš-
ni oddelček »Jutra« pod št. 33565-2

Žagar

star 43 let, več vseh žag
in del na vseh vrstah, naj-
bolj na pa jarmeniku,
šče premeniti mesto. Šel bi
tudi kot obratovodja. Raz-
polaga z dobrimi pripravi
Naslov v oglaš. oddelku
»Jutra«. 33563-2

Šivilja

z lastnim strojem, ki se je
11 mesecov učila, šče pri-
tudi k majhnemu otroku.
Ponudbe na oglaš. oddelku
»Jutra« pod št. »Pridna
šivilja«. 33566-2

Trg. pomočnica

izvešana v manufakturni
specijalni, železniki in pl.
vseh strokah, šče premeni-
ti službo, po možnosti v
Sloveniji. Zmožna je tudi
sama voditi trgovino. Na
zahtevno lahko pošlje tudi
primerne kavičje. — Po-
nudbe na oglašni oddelku
»Jutra« pod št. »Dobra
prodajalka«. 33564-3

Prodajam

Puhasto perje
čisto, tohano, kg po 48
Din, druga vrsta kg po
38 Din, čisto belo gosje
kg po 130 Din in čisti
puh kg po 250 Din raz-
pošljam po pošti, povzetju
L. BROZOVIC, ZAGREB,
Hica 82. 22-6

Velika miza

napredaj v manufakturni
nabrojaj št. 2/11. 33591-6

Vrtno zaklop. stole

prodaja pisarna Tribuš
Glinčac — telefon 2695.
33596-6

Pridelki

Kupca za večje množice
iščem. — Manjši odjem v
skafih franco Novo mesto
kg po 430 Din, šče fra-
čunam posebej, proti pov-
zetju. Ciril Dular, Novo
mesto. 33587-33

Maline

z večje množice
iščem. — Manjši odjem v
skafih franco Novo mesto
kg po 430 Din, šče fra-
čunam posebej, proti pov-
zetju. Ciril Dular, Novo
mesto. 33587-33

Več stanovanj

in kovačnico
odda v najem Poganičnik —
ob kolodvoru Skofja Loka.
33558-17

Pridelki

Kupca za večje množice
iščem. — Manjši odjem v
skafih franco Novo mesto
kg po 430 Din, šče fra-
čunam posebej, proti pov-
zetju. Ciril Dular, Novo
mesto. 33587-33

Olje za stroje

1 sod cylider in 1 sod
strojnega olja poceni pro-
da M. Svaljar, Dravje 74
pošta St. Vid nad Ljublja-
no. 33559-6

Gonilni jermen

prevorne kakovosti, 16,50
m dolg in 28 cm širok, po
nižki ceni proda M. Svaljar,
Dravje 74, pošta St.
Vid nad Ljubljano. 33566-6

Nočni stole

(Leibholz) za bolnika, v
obliki lične skrinjice, zelo
lepo izdelan, s hermetično
zapor in posodo, malo
rabljen, po nizki ceni na-
prodaj. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 33578-6

Otroški voziček

popolnoma nov, poniklan
in s parabi, p o d c e n o
prodajam. Naslov v oglaš.
oddelku »Jutra«. 33577-6

Čoln

za 6 oseb poceni proda
Fakin, Prule, Sredina 14.
33583-6

Porest

Gostilna
sredi Savinjske doline —
blizu velike ceste, edina v
vsi, s edino novo kova-
čijo, 3 1/2 orala nji in
travnika ter velikim sa-
dovnjakom, ki bo dal le-
dca, bo prodana 24. t. m.
od 15. 10. pri sodišču na
vranjski, s gostinjskim
poslojem. Poslovje je
oceno cenjeno za 85.000
Din. 33417-20

Enodružinsko hišo

s pritlikinami in vrtom ku-
pim ob progi Ljubljana —
Litija, event. tudi blizu
Ljubljane. Ponudbe na oglaš-
ni oddelček »Jutra« pod št. 33517-30

Pozor, Američani!

Novo vilo pod ugodnimi
pogoji takoj prodam. —
Istotam oddam

dvoje stanovanj

s 1 in 3 sobama, kuhinjo
in pritlikinami. Kodeljevo,
Slomškova 17. 33537-30

Novo hišo

s 3 stanovanji, kopalnico
in ograjenim vrtom blizu
mesta prodam. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«
33535-30

Novozidano hišo

s 3 stanovanji, gospodars-
kim poslojem in velikim
vrtom prodam v Mariboru,
Magdalenski okraj. Naslov
pove podružnica »Jutra«
v Mariboru. 33595-30

Majhno posestvo

pri Sv. Miklavžu št. 2,
pošta Hoče, ugodno napre-
daj. Pojaenila daje Tere-
zija Vizjak. 33597-30

3 parcele

v Pražakov ulici, v veli-
kosti 648, 683 in 984 m²,
prodam posamezno ali sku-
paj. Povzra se v Rožni ul.
št. 12/1. 33576-30

Popištvo

Spalnico
iz trdega lesa prodam za
1500 Din. Naslov v oglaš.
oddelku »Jutra«. 33538-12

Omara

(Sobladkast) štiripredal-
na, dobro ohranjena poceni
napredaj v Komenskoga
ulici št. 16/1, levo. 33580-12

Lokal

150 m², svetel in suh, v
centru mesta ugodno od-
dam. Naslov v oglašni
oddelku »Jutra«. 33537-19

Tvornico

brezalkoholnih pijač v Hr-
vatskem primorju, najbolje
upeljano, radi boljši po-
udnosti pogoji prodam.
Ponudbe na oglaš. oddelku
»Jutra« pod št. 33549-19

Trg. lokal

ali trgovino
z močnim blagom, z manjšo
zalogo in stanovanjem,
na zelo prometnem kraju
vzame takoj v najem mlaj-
ši trgovci. Ponudbe pod
št. »Prometna točka« na
oglasni oddelku »Jutra«. 33559-19

Vnajem

Kavarn. restavracijo
edino v industriji, mestu
oddam v najem z vsem in-
ventarjem, proti najemni
po dogovoru. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«. 33415-17

Gostilno

v okolici Maribora vsemu
v najem Marija Pegus,
Križovljanska Dubrava.
33512-17

Več stanovanj

in kovačnico
odda v najem Poganičnik —
ob kolodvoru Skofja Loka.
33558-17

Pridelki

Kupca za večje množice
iščem. — Manjši odjem v
skafih franco Novo mesto
kg po 430 Din, šče fra-
čunam posebej, proti pov-
zetju. Ciril Dular, Novo
mesto. 33587-33

Maline

z večje množice
iščem. — Manjši odjem v
skafih franco Novo mesto
kg po 430 Din, šče fra-
čunam posebej, proti pov-
zetju. Ciril Dular, Novo
mesto. 33587-33

Ja sladkega sena

12.000 kg proda J. Belec,
Zg. Otok št. 3 — Radov-
ljica. 33514-33

Maline

svetle in zrele, v vsaki
množini dobavlja Franc
Tschinkel, Kočevje.
33530-34

Les.

Brzojavne droge
borove, smrekove in jelko-
ve, več tisoč komadov, od
6-10 m dolžine, za suše-
vno dobavo, proti takoj-
šnemu plačilu kupim. Po-
nudbe na naslov: Svaljar,
Dravje 74, pošta St. Vi-
niški dolini, poštni predal 4.
250

Hrastove hlode

cca 40 m², od 80 cm pre-
mera in 2 m dolžine na-
prel, kupim. Ponudbe z na-
pombo cene na podružnico
»Jutra« v Mariboru pod
»Takoj plača«. 33594-15

Stanovanja

Štirisob. stanovanje
komfortno, v centru mesta
s kopalnico na plin, iščem
za november. Cenjene po-
nudbe na oglašni oddelku
»Jutra« pod značko »A. B.
trgovci«. 33430-31

Stanovanje

sobe, kuhinje in pritlikin
oddam s 1. avgustom. Na-
slov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 33536-21

Stanovanje

3 sob in souprave kuhni-
je, event. kopalnice, par-
ketirano, elektrika, solne-
ni, oddam samo boljšima
zakoncema. Ponudbe pod
št. »Čisto na oglaš. oddel-
ku »Jutra«. 33532-31

Stanovanje

emo ali dvosobno, v stari
ali novi hiši v Sp. Šiški
ali blizu šče za avgust
mimo in točno sedemdeset-
ska družina. Ponudbe na
oglašni oddelku »Jutra« pod
št. »Čisto«. 33539-31

Enosob. stanovanje

trajno, v I. nadstropju, s
kopalnico oddam takoj za
650 Din na Dunajski cesti
št. 97. 33546-21

Sobe

Mirno sobo
čisto in zračno, blizu gl.
kolodvoru in Tabora od-
dam takoj stalnemu sa-
hodnemu gospodu. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«
33505-33

Kot sostanovalca

sprejemam takoj ali s 15.
julijem preproste gospo-
da. Hrana in stanovanje
tedensko 150 Din. — Re-
stavracija »Soča«, Sv. Pe-
tra cesta 3. 31777-33

Trisob. stanovanje

s pritlikinami, lepo in
solčno, v vrtom za 1300
Din oddam s 1. avgustom.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 33530-33

Sostanovalca

s hrano sprejemam v Flori-
janski ulici 19/11. 33532-33

Sostanovalca

sprejemam v sobi s prostim
vhodom in elektriko. Na-
slov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 33534-33

Sobo blizu opere

solčno in mirno, s elek-
triko ter kopalnico takoj
oddam. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 33536-33

Sobo

v novi hiši — najraje v
šentjakobskem ali trnov-
skem okraju šče uradnik.
Ponudbe na oglaš. oddelku
»J